

Kahe
kilomeetri
jagu linna-
kujundusmõtteid
lk 2

Ehitusbuum Saue
vallas - viie aastaga
kümme uut maja
lk 5

Sirelite
söömise aegu...
lk 7

NR 11 (35) JUUNI 2019

Saue

Valdus

KOHALIK
LEHT
KOHALIKUST
ELUST JA
OLUST

Sauekad hääletasid ettevõtluskonkursil Ajujaht nagu eestlased Eurovisioonil, enim toetust sai naabervallast pärit idee HopKid

Ajujahil lõppes just 12. hooaeg, kus esitati ühtekokku 341 ideed ja auhinnafond oli 75 000 eurot, ühe toetajana osales ka Saue vald.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauevald.ee

2018/2019. hooajale esitati 341 äriideed, mis näitab, et ettevõtlikkust ja ideid on Eesti õhus küllaga. Ajujahil osalejate sihtgrupp on keeruline raamistada, kuna maailma muutvaid ettevõtteid on rajanud nii heade ülikoolide vilistlased kui pooliku haridusteega üllatajad. Richard Branson lõi Virgin Grupi 21-aastaselt ja Steve Jobs kukkus kolledžist välja. Selgi aastal oli Eesti ettevõtluskonkursil osalemas nii gümnaasiumiõpilasi kui 70+ inimesi, teemad varieerusid sotsiaalsetest loomemajanduseni.

341-st valiti välja TOP 100, TOP 30 ja TOP 10. Superfinaali pääses kolm, seal pidid kõik meeskonnad tõestama, et nemad on väärt auhinna raha. Ajujahi auhinnafond pakub võimaluse algkapitali hankimiseks. Mentorit tagavad kõrgtasemel ekspertiisi, koolitused annavad teadmised idufirma loomiseks, alahinnata ei saa ka kasulike kontaktide loomise väärtust.

Esikolmikus keemia ja disain

Selle hooaja konkursi võitjaks valis žürii Timey, kes toodab keemilisi indikaatoreid toidukaupade jälgimiseks. Võidutiim sai peaaugina 30 000 eurot ja võimaluse külastada koostöös ühisrahasutusplatvormiga Funderbeam kolme välisriiki, et kohtuda potentsiaalsete klientide ja investoritega.

Ajujahi II koha pälvis kleebitavate puitpane-

lide tootja Grovener (15 000 eurot) ja III koha pimedatele mõeldud lauamäng ALU (5000 eurot).

Saue vald panustas naabritele

Muidugi oli Saue valla eesmärk ses projektis osalemisel pakkuda toetust just omade seast võrreldes teistega. Paraku juba teist aastat järjest ei jõudnud ükski sauevallakatest tiim TOP 100 hulka. Paindlikult orienteeruti ümber ja et otsus ei sünniks kusagil kabineti vaikuses, otsustati eripreemia andmiseks korraldada rahvahääletust, et milline esimese kuue hulka jõudnud idee tundus kohalikele inimestele kõige olulisem.

Konkurentsituatsioonist esimese positsiooni kindlustas omale Harku valla inimeste välja mõeldud, elust enesest kerkinud laste sõidu- ja saatmisteenus. Ilmselt on oma järeltulijatega seotud logistika – kodu-kool-trenn-klaveriring-sünnipäev-jne – tuttav teema paljudele sauevallakatele. HopKid, muide, jäi kogu saate konkurentsist tugevale neljandale positsioonile.

Rahvahääletuse tulemused:

1. **HopKid** – laste sõidu- ja saatmisteenus platvorm 339
2. **Lauamäng ALU** – strateegiamäng, mida saavad mängida nii pimedad kui nägijad 244
3. **SecureBadger** – muudab kinnisvara üürile andmise andmeanalüüsi läbi turvalisemaks ja mugavamaks 156
4. **Timey** – tark indikaator, mille saab kinnitada toidupakendile või kastidele ning see muudab värvi, kui toodet ei ole hoitud õigest tingimustes. 30% toidukaupadest rikneb ennetähtaegselt, kuna neid ei transportita õigel temperatuuril. Kahjud kannab enamasti tootja, kel puudub ülevaade, millises tarneahela etapis toodet valesti käideldi. Värv muutub indikaator loob liisandväärtust kaupade tarneahelas ja hoiab ära liigset toidukaupade raiskamist.

Sauevallakad toetasid rahvahääletusel Harku valla inimestelt tulnud ideed HopKid. Mõlemad vallavanemad (Harku oma vasakul ääres, Saue oma paremal) rõõmustavad vallakodanikule vajaliku uue teenuse üle

tor, mille saab kinnitada toidupakendile, kastidele või toote külge 154

5. **Grovener** – naturaalsest puidust kleebitav dekoratiivsein 88

6. **Hive** – pilvetehtnoloogial põhinev ülitäpne lahendus GPS-positsio-

neerimiseks ja navigeerimiseks 12

Järgmisel hooajal võiks võtta kohe eraldi eesmärgiks sauevallakate tiimi TOP 10-sse jõudmise, kasvõi lihtsalt sellepärast, et ei saa lasta konkurentvallas Harkul

seal liialt laiutada. Sealt kandist on nimelt kolmel järjestikulisel aastal toodud koju kõvad kohad: Ajujaht 2016/17 - III koht Finisher, Ajujaht 2017/18 - II koht Biofire, Ajujaht 2018/19 - IV koht HopKid.

2018/2019. aasta Ajujahi võitja TIMEY

Timey on tark indikaator, mille saab kinnitada toidupakendile või kastidele ning see muudab värvi, kui toodet ei ole hoitud õigest tingimustes. 30% toidukaupadest rikneb ennetähtaegselt, kuna neid ei transportita õigel temperatuuril. Kahjud kannab enamasti tootja, kel puudub ülevaade, millises tarneahela etapis toodet valesti käideldi. Värv muutub indikaator loob liisandväärtust kaupade tarneahelas ja hoiab ära liigset toidukaupade raiskamist.

Kogu turg on laiemalt globaalne külmketiturg, mille väärtus on ligi 190 miljardit dollarit. Kuna indikaatori hind on odav (0,15 €/tk, kleps 0,02 €/tk), tugineb ärimudel masstootmisele ja B2B müügile. Esialgne plaan on pakkuda lahendust toiduainete tootjatele, kes kinnitavad indikaatorid kastidele või pakenditele.

Timey loojad on Tallinna tehnikaülikooli keemiatudengid Laurent Läheb ja Martin Möllits.

Saue valla eripreemia ideele HopKid

HopKid on laste sõidu- ja saatmisteenus platvorm laste turvalise ja mõnusa liikumise korraldamiseks. Ühe kogukonna lapsevanemad saavad platvormi abil planeerida ja korraldada kogukondlikku transporti. HopKidiga võivad lapsevanemad iga nädal vähemalt kolm tundi aega ning maal elavatele lastele saavad teenused kättesaadavaks.

HopKid lahendab mured kahe eri teenusega. Esimene on lastetakso, kus lapsevanem tellib rakenduse vahendusel taustakontrolli läbinud sõidutaja-saatja. Teine on kogukonnasisene sõidujagamise platvorm, kus ühe piirkonna või sõprus-

konna lapsevanemad saavad platvormi vahendusel planeerida ja korraldada üksteise laste sõidutamist.

Eestis käib huviringides umbes 120 000 last vanuses 6-15, Euroopas kokku aga 18 miljonit. HopKidi eesmärgiks on esimese sammuna haarata Eesti, Baltimaade ja Skandinaavia riikide lastesõitude turg, edaspidi laiendada teenustega ka Euroopa suurematesse linnadesse.

Lastetakso puhul maksab klient sarnaselt taksoteenusega distant si ja ajakulu eest. Kogukondliku sõidujagamisteenus platvormi puhul maksab kasutaja kuuphisk rakenduse kasutustasu.

Medaliga lõpetajatele ja edukatele aineolümpialastele preemia

Kui gümnaasiumitunnistusega koos medal kaela pannakse või kutsekoolis kiituskiri kaasa antakse, on igal lõpetajal heameel nuginii, aga sellele lisatakse valla poolt ka väike tänupreemia. Samuti peetakse meele olümpiaadidel hästi esinenud õppureid.

Et väärtustada noore inimese tasemel teadmisi ning olla uhke ja öelda neile hakkajatele noortele aitäh, tunnustab Saue vald oma õpilasi rahalise preemiaga gümnaasiumi lõpetamisel kuld- või hõbemedaliga, kutseõppeasutuse lõpetamisel kiitusega ning rahvusvahelisel või vabariiklikul aineolümpiaadil või ainekongressil edukalt esinemise eest (1.-6. koht).

Tunnustusele on õigus õpilasel, kelle elukoht on rahvastikuregistri andmetel rahalise preemia taotlemise aasta 1. jaanuari seisuga Saue vald.

Rahalised preemiad lõpetajatele:

- gümnaasiumi kuldmedaliga lõpetanule 500 eurot;
- gümnaasiumi hõbemedaliga lõpetanule 300 eurot;
- kutseõppeasutuse kiitusega lõpetanule 300 eurot;
- gümnaasiumi riigieksamit tulemuse 100 punkti saajale 100 eurot.

Eduka esinemise eest rahvusvahelisel või vabariiklikul aineolümpiaadil või ainekongressil tunnustab vallavalitsus Saue valla õpilasi alates 7. klassist rahalise preemiaga:

- 1.- 6. koht rahvusvahelisel aineolümpiaadil ja/või konkursil 500 eurot;
- 1.- 6. koht vabariiklikul aineolümpiaadil ja/või -konkursil 300 eurot.

Rahaliste preemiate saamiseks esitab Saue valla õpilane, tema esindaja või kool taotluse vallavalitsusele. Taotluse vorm on leitav Saue valla koduleheküljelt. Omakäeliselt allkirjastatud taotluse võib tuua Saue vallamajja, lähimasse halduskeskustesse või saatma posti teel. Digiallkirjastatud taotlus saata info@sauevald.ee.

Kokku tunnustati näiteks 2018. aastal rahalise preemiaga 24 õpilast nii väga heade tulemuste eest aineolümpiaadidel, gümnaasiumi kuld- ja hõbemedaliga lõpetamisel kui kutseõppeasutuse kiitusega lõpetamise puhul. Lisainfo: haridusspetsialist Margit Ots, telefon 511 2820; margit.ots@sauevald.ee.

LILY ROOP
haridusspetsialist

Suvisest töökorraldusest vallamajas ja halduskeskustes

Suvisel ajal juulis-augustis asju ajades ta-suks arvestada, et siis on tihedam puhkuseperiood ka vallavalitsuses.

Ametnike puhkuste kohta avaldatakse jooksvalt infot kodulehe www.sauvald.ee esiküljel. Avaldusi võetakse loomulikult vastu kogu aeg, aga juulis-augustis ta-sub arvestada, et kui on plaanis kindla ametniku jutule tulla, kes juba varem konkreetse asjaga tegelenud, olgu siis nõu küsima või dokumenti saada, siis puhkuste tõttu võib vastuvõtuaegades olla toimunud muudatusi ja mõttekas on alati ette helistada.

Ka on 14. juunist kuni 23. augustini suvisest töökorraldusest tulenevalt suletud reedeti kontorimajad ning vallaametnikel kaugtöö tegemise võimalus. Telefonidele vastatakse, kirjavahetus registreeritakse. Vastamine ja avalduste menetlemine toimub tavapärase rutiinis võimalikult kiiresti ning tähtaegu silmas pidades.

Tasub mees hoida, et juulis toimuvad vallavalitsuse istungid üle nädala. Seega tuleks taotlused esitada juba varakult. Juunis toimuvad vallavalitsuse istungid tavapäraselt igal kolmapäeval, juulis 10. ja 24. juulil. Juulikuus puhkab ka volikogu ning siis korralist volikogu istungit ei toimu.

Seega on mõistlik alati kokusaamise ja vastuvõttude osas eelnevalt ametnikule helistada või küsida sekretäritelt (tel 654 1130) infot.

LÕPUAKTUSED

PÕHIKOOID

18. juuni

• Ääsmäe põhikool kell 15 (16 lõpetajat)

• Kernu põhikool kell 17 (5 lõpetajat)

19. juuni

• Laagri kool kell 12 (66 lõpetajat)

• Saue gümnaasium kell 16 (77 lõpetajat)

20. juuni

• Turba kool kell 14 (12 lõpetajat)

• Nissi põhikool kell 16 (13 lõpetajat)

• Ruila põhikool kell 16 (11 lõpetajat)

SAUE GÜMNAASIUMI LÕPUAKTUS

21. juunil kell 16 (35 lõpetajat) (12. klasside lõpetajaid mujal munitspaal-, era- või riigikoolides 104)

Saue Valdur

Ilmub kaks korda kuus ja toimetatakse tasuta kõikidesse postkastidesse üle valla. Lisaks on leht saadaval vallamajas, halduskeskustes ja kultuurimajades. Tiraazh 10 000. / **Toimetust:** Saue Vallavalitsus Tule tn 7, Saue linn 76505, Saue vald, Harjumaa / **tel:** 654 1156, 525 4146 / **e-posti aadress:** leht@sauvald.ee / Toimetusel on õigus kaastöid toimetada ja selguse huvides sisu lühendada. / **Reklaam:** reklaam@sauvald.ee. / **Reklaami hinnakiri:** www.sauvald.ee/vallaleht. / **Trükk:** Printall AS, Tala 4, Tallinn. / **Kojukanne:** Omniva.

Kahe kilomeetri jagu linnakujundusmõtteid

15. mai mõnusalt soe õhtu meelitas Saue gümnaasiumi juurde ligi 30 linnakodanikku, kes oma tulekuga andsid panuse kodulinna elutänavate tulevase väljanägemise seadmisesse.

MIIA KRAUN

avaliku ruumi spetsialist

Seoses kavaga luua Saue linnakeskusele uus nägu ja avalikule ruumile kujundusvisioon, korraldati linnarahvaga ühine jalutuskäik. Grupi juhina juhtis seltskonda TajuRuum OÜ maastikuarhitekt Edgar Kaare, kellega koos tehti linna peal umbes kahekilomeetrine tiir. Kujunduskava koostajaga jalutati Saue linna põhilistel elutänavatel, tutvuti olemasoleva olukorraga ja arutati vabas vormis käsitavate alade piirsesse jääva linnaruumi üle.

Toodi välja lahendamist vajavaid probleeme, säilitatavaid väärtusi ja perspektiivseid tegevusruume (tänavate) potentsiaal. Põhilist muret tekitavad puudulikud ja kohati ohtlikud liikumisvõimalused jalakäijatele ja ratturitele ning häiriv sõidukite liiklus. Mitmel korral rõhutati üksmeelselt, et elutänavad võiks olla atraktiivseks Saue linna sissejuhatuseks. Enim nähti potentsiaali kohalike seas Päikese puiesteeks kutsustud Koondise tänaval, samuti sooviti näha jalutustänavana Kütise tänavat, kuhu tuleks lisada erisuguseid puhkevõimalusi. Ideed lendasid ning muu hulgas esitati näiteks ettepanekutena paigaldada Koondise tänavale võrkki-

ged, luua tänavatele kunsti eksponeerimise võimalusi või tuua linnaruumi rohkem elu läbi rulatavate linnaelementide. Need kohad tõsteti esile ka aladena, kus juba praegu on hea avalikus ruumis viibida. Osalejad tõid välja ka Pärnasalu tänavat kui kunagist kõige ilusamat Saue linnas, mis nüüdseks on ebamugav tänu tihedale liiklusele ja puudulikele liikumisvõimalustele. Kõige probleemsematena toodi välja linna sisenemisteid ehk linna „väravaid“. Tule tänav tekitavat tunde, et oleks kui jõudnud tööstuslinna ning raudteejaama piirkonnas ei anna rongisõitjatele mitte miski põhjust rongist maha astumiseks. Arutleti üldise linna haljastuse, teede seisukorra ning puhkevõimaluste üle.

Kohal oli piisavalt inimesi erinevatest vanusegruppidest, tänu sellele saadi head sisulist tagasisidet ning osalt kinnitust nii mõnelegi esialgsele ideele. Pakutud ideed, välja toodud probleemid ja kõik tähelepanekud märgiti jalutuskäigu ajal üles ning neid kasutatakse kujunduskava koostamiseks ning inimsõbralike ruumilahenduste loomiseks. Kava valmib sügisel 2019.

Ilm oli suurepärane, inimesed olid toredasti aktiivsed ning mõte lendas. Aitäh kõigile osalejatele!

Fotod: Mart Arrak

Kümneaastased vallavanema vastuvõtul

Ega tihti ei juhtu, et lapsed vallamajja audientsile tulevad, aga kui asi tundub tähtis ja abi oleks vaja, siis saavad ka kümneaastased ametlikul kohtumisel valla pealikuga hakkama.

ANNE-LY SUMRE

leht@sauvald.ee

Kui Laagri tüdrukud Lisann-Lovii-Laura kevel oma väikse prügikoristamise aktsiooni ja temaatiliste plakatite joonistamise ja kodutänavate postidele riputamise algust tegid, ei teadnud nad veel, et ühel päeva tuleb taipamine, et ega nad üksi ikka kogu metsaalust prahti kokku koguda ei jaks. Nii nad sätti-

sidki end ühel maikuu õhtul vallamajja, et äkki saab nõu ja abi.

Vallavanem nendib, et kuigi tema kabinetti on sattunud nooremaidki, siis nood on enamasti ema-isa süles ja rääkimise töö teevad vanemad. Nüüd olid kolm tüdrukut täitsa iseenenda ja oma ideede eest väljas. Lisann-Laura-Loviisa tulid uurima, kuidas oma sõnumit prügistamise vähendamise teemal suurematesse massidesse suunata.

Kohtumisel tekkis üsna lennukaid ideid, näiteks panna Balsnacki krõpsudele ümber teavitav sõnum või teha valla koolidesse 1. klassi minejatele spets kujundusega vihikud, kus trio oma joonistused ja sõnumid kaanele saab. Kõige

praktilisem ja konkreetsem on aga plaan, et vald toetab tüdrukute eestvedamisel Laagri kohvikutepäeval Mekk & Viht kohvikus läbiviidavat töötuba lastele ja plakati joonistamise kursusi, mille tööst sügisel ehk mõnes valla kultuuri-

majas näituse saaks kokku panna. Teised mõtted jäid hetkel kuklasse tiksuma ja ootavad õiget vormi. Kui vallas peaks leiduma ettevõtteid või inimesi, kes samu väärtusi jagavad ja kaasa tahaks aidata, võetagu julgelt ühendust.

Kogukonnakomisjon tõstis lauale asumivanema statuudi eelnõu

Maikuu volikogus läbis esimese lugemise asumivanema statuut, teisele lugemisele läheb see augustikuu volikogus. Vahepeal ootab kogukonnakomisjon sellele dokumendile tagasisidet kõigilt aktiivsetelt elanikelt ning allpool ka väike ülevaade, miks, mis ja kellele see mõeldud on.

DIANA POUDEL
kogukonnakomisjoni esimees

Esimene küsimus, mis selle statuudiga ker-
kib, on see, et mis
imeloom see asumivanem
on? Külavanem, linnapea,
vallavanem – need terminid
on käibel olnud pikka aega
ning on kõigile mõistetavad.
Miks on siis vaja tuua sel-
list kantseliitlikku väljendit
nüüd lauale?

Tuleb mõista, et Saue
vald koosneb üsna erineva-
test asumitest – meil on 50
küla (väikseimad külad on
Aude, Hingu ja Siimika, kus
elab 19 inimest ning suurim
on Alliku, kus elab 1694
elanikku). Lisaks on meil
kolm alevikku Turba (964
elanikku), Riisipere (844
elanikku) ja Laagri (5406
elanikku) ning lisaks Saue
linn 5377 elanikuga. Kogu-
konnakomisjoni soov oli,
et see statuut kataks kõigi
valla elanike huve ja sobiks
kõigi vallas olemasolevate
koostöömodelitega. Seetõttu
jäigi lõpuks sõelale asumi-
vanema termin – see sobib
nii küla, külade ühenduse
kui ka mõne linna- või ale-
vikuosa jaoks.

Asumivanem on piirkon-
na esindaja, kelle roll on va-
jadusel vallaga suhelda ning
kes on kogukonna särasilm-
ne eestvedaja. Asumivanem
valitakse kuni kolmeks aas-
taks piirkonda sisse kirjuta-
tud täisealiste elanike seast
ning tema valimisel võivad
osaleda piirkonna elanikud
alates 16. eluaastast.

Statuudi loomisel oli
komisjoni ja vallavalitsuse

jaoks üheks väljakutseks ka
leida tasakaal formaalse ja
mitteformaalse vahel. Ühelt
poolt võiks ju küsida, miks
üldse on vaja kuidagi sea-
dusandlikult sellist teemat
reguleerida, kuid taoline
formaalsus aitab hoida jär-
ge, et vald ka teaks, kes on
tema piirkondlikud koostöö-
partnerid, kelle kaudu infot
jagada või kellelt omakorda
nõu küsida. Ka asumivane-
ma enda jaoks on lihtsam
oma rolli defineerida, kui
mingid juhised ja suunad on
ette pandud. Praeguste asu-
mivanemate volitused kesta-
vad nii, nagu ette nähtud, ja
uusi asumivanema valimi-
si ei pea nüüd kohe sügisel
korraldama hakkama.

Muidugi ei tähenda asu-
mivanema statuut seda, et
igas külas ja asumis peab
olema asumivanem. Oluline
on, et igas asumis oleks vä-
hemalt üks aktiivne inime-
ne, kes on hästi kursis oma
asumi murede ja rõõmudega
ning kes oleks valmis olema
vajadusel ka vahelüli valla
ja kohaliku elaniku jaoks.
Mõnes kohas on sellisteks
kogukonda ühendavateks
inimesteks kohaliku MTÜ
eestvedajad, teises kohas
asumivanem ja kolmandas
kohas võib olla selliseks
kogukonna sõlmpunktiks
hoopis kohalik koolijuht.
Oluline on, et need inimesed
saaksid valida just endale
sobiva koostöömodeli ning
samamoodi on oluline, et
vald teaks, kes need inime-
sed on. Asumivanema sta-
tuut on lihtsalt üks tööriist
selle saavutamiseks.

Ja ega töö ei lõpe sellega,

Ääsmäe külavanem Ahto Oja on võtnud kõrgema positsiooni ja tervitab külarahvast seiklusraja avamisel

Hingu külavanem Siim Siimaste

Külavanema roll on kogukonniti erinev. On tugevaid rolle, kus
külavanem on suhteliselt arvestatav tegelane külaelu juhti-
misel, kuid on ka oluliselt nõrgemaid, nagu meie külas, mis on
küll ajalooliselt vana ja vanasti ka suhteliselt kokkuhoidev, kuid
arvestades aegade kulgu ja inimeste igapäevaelu, lahjeneb
külavanema roll aasta aastalt.

Pigem on see roll tõesti inimeste ja talude teadmises-tund-
mises ning süstemaatilises suhtluses nendega, aga ei midagi
suuremat, kuna inimesed on omade tegemistega küllaltki hoiva-
tud, töötavad linnas, kaugemalgi, ka välismaal ja mingit ühiselu
on tänapäeval raske luua.

Meie küla on ka tänu suvilapiirkonnale küllaltki killustunud
ja rääkimata sellest, et kunagi omas külas elanud ja valitud kü-
lavanem peab elama naaberkülas, kuna vallaametnikud lihtsalt
tõmbasid külade piirid, mitte külasid ja kogukonda arvestades,
vaid vastavalt suvilate paiknemisele.

Olen kunagi ammu aegadel ikkagi valitud küla esinda-
ma. Kui ei eksi, siis 1994. aastast. Ikka koletult kaua olen seda
nimetust kandnud. Külavanema tegevusest nii palju, et käin
ja suhtlen inimestega. Kui vaja, edastan ümbruses ja külas
toimivate sündmuste kohta infot, vajadusel kogun allkirju
arvamusavaldustele külaeluliselt olulistest küsimustes. Roll on
ikkä täiesti vabatahtlik ja siiani pole ka keegi seda ametit või
rolli külaelus endale soovinud.

Kas külavanemat on vaja? See on nüüd küll mõttekoht. Meie
külas pole vist suuremat vahet, kas vanem on või mitte.

kui statuut vastu võetakse.
Oluline on luua ka võrgus-
tikke asumite vahel, et õppi-
da üksteise õnnestumistest
ja ka vigadest. Siinkohal on

pall eestvedajate käes, sest
rohujuuretasandi initsiatiiv
ei saa tulla ülevalt alla, vaid
peab kasvama vaikselt alt
üles.

Saue valla külavanemate/ esindajate list *

Allika küla	Vallo Kõrgesaar
Haiba küla	Ketlin Liiv
Hingu küla	Siim Siimaste
Kaasiku küla	Einar Alliksaar
Kabila küla	Ilmar Rammler
Kernu küla	Kati Raju
Kibuna küla	Aarne Kullasepp
Kirikla küla	Ülo Malberg
Kohatu küla	Ülo Malberg
Kustja küla	Irta M. Parmasto
Laitse küla	Raili Kann
Metsanurga küla	Heino Sakeus
Muusika küla	Monika Järvela
Mõnuste küla	Anu Aas
Ruila küla	Raul Vahar
Vansi küla	Ants Ploompuu
Maidla ja Pärinurme	Margus Reintam
Ääsmäe ja Tagametsa	Ahto Oja
Tuula	Rein Riga
Pällu küla	Tiivi Kābal
Hüüru küla	Arnold Õispuu
Koppelmaa küla	Janek Hamidžanov
Lehetu küla	Riho Kivisild
Kiia küla	Helmut Paabo

* kultuuriosakonnale teadaolevad andmed

Vetevoolu Matil on olnud põnev kevad

4. mail toimus Hilton Tallinn Park
hotellis Eesti kaubandus-tööstuskoja
23. kevadball.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauevald.ee

Õhtu jooksul anti üle
aumärgid silma-
paistvatele ettevõt-
luse edendajatele, teiste seas
sai diplomi ka sauevallakast

kalatööstur Mati Vetevool
eriliste teenete eest ettevõt-
luse ja toidutööstuse pika-
ajalisel arendamisel.

22. mail külastas presi-
dent Kersti Kaljulaid Har-
jumaa ettevõteteid ja väisas
ka Hüüru külas asuvat ka-
latehast. „Mati Vetevool

perefirmast M. V. Wool tut-
vustas mulle oma Hüürus –
Angerja teel, muide – asuvat
üht kahest kalatehasest, kus
jahutatud kala saab müü-
givalmis. Muide, kalatehas
lõhnab vaid õige pisut kala
järele. Eks hügieenireeg-
lidki on ühed toidutööstuse
karmimad,“ kirjutas presi-
dent peale külaskäiku oma
Facebooki lehel.

Fotod: Vabariigi Presidendi Kantse-
lei ja Eesti kaubandus-tööstuskoda

Saue valla ametlikud teated

PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE AVALIK MENETLUS

• Saue Vallavalitsus on koostanud eelnõu projekteerimistingimuste andmiseks avatud menetlusena **Vanamõisa külas Paju tee 33** kinnistul (katastritunnus: 72701:002:1169 elamumaa 100%) määrates tingimused abihoone ehitusprojekti koostamiseks nihutades lubatud hoonestusala 10% ja suurendades lubatud ehitisealust pinda kuni 10%. Arvamused esitada hiljemalt **22.06.2019** Saue Vallavalitsusse (Tule tn 7, 76505 Saue linn; info@sauevald.ee);

• Saue Vallavalitsus on koostanud eelnõu projekteerimistingimuste andmiseks avatud menetlusena **Laagri alevikus Kirsimäe tn 9** kinnistul (katastritunnus: 72701:001:1226 elamumaa 100%) määrates tingimused üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks suurendades ehitisealust pinda kuni 10% lubatud hoonestusala muutmata. Arvamused esitada hiljemalt **22.06.2019** Saue Vallavalitsusse (Tule tn 7, 76505 Saue linn; info@sauevald.ee).

Lähemat informatsiooni projekteerimistingimuste kohta saab Urmas Elmikult 679 0191, urmas.elmik@sauevald.ee.

DETAILPLANEERINGU ALGATAMINE

Saue Vallavalitsus algatas kauplus-laohoone detailplaneeringu koostamise Saue linna peatänavaa ääres

Saue Vallavalitsus algatas oma 22.05.2019 korraldusega nr 611 **Saue linnas Tule tn 22b** (katastritunnusega 72703:001:0467, suurusega 735 m², sihtotstarbega ärimaa 100%) kinnistul ja nende lähialal detailplaneeringu koostamise ning jättis sama korraldusega keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) algatamata. Planeeringuala asub Saue linnas Tule ja Tule põik tänavate ristmiku piirkonnas ning on hoonestamata. Planeeritava kinnistule on juurdepääs Tule põik tänavalt. Kinnistu on valdavalt haljastamata rohumaad, millele asuvad mõned üksikud puud. Planeeringuala vahetus läheduses on olemas elektri-, vee-, kanalisatsiooni ja sideühendused ning tagatud on juurdepääs avalikult kasutatavalt Tule põik tänavalt.

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on kinnistute ümberkruntimine ning ehitusõiguse määramine ühe kahekoruselise kauplus-laohoone rajamiseks. Ühtlasi määratakse detailplaneeringus üldised maakasutustingimused ning heakorrustuse, haljastuse, parkimise ja tehnovõrkudega varustamise põhimõtteline lahendus ning esitatakse servituutide vajadus.

Planeeringuga ette nähtud tegevused ei kuulu olulise keskkonnamõju tegevuse hulka, sest planeeritaval alal ega selle vahetuse läheduses ei ole kaitstavaid loodusobjekte ega rohevõrgustiku ala, planeeringuga ei ole ette nähtud tegevust ranna või kalda piiranguvööndis, planeeringuga ei kavandata tootmistegevust ega olulise keskkonnamõjuga ehitustegevust, millega kaasneks keskkonnaseisundi kahjustamist, sh vee, pinnase, õhu saastamist. Planeeringuga ei kaasne vahetut või kaudset negatiivset mõju inimeste tervisele ja heaolule, kavandatav tegevus ei avalda ka negatiivset keskkonnamõju planeeringuala kontaktvööndisse jäävatele olemasolevatele kinnistutele. Sellest tulenevalt ei pea Saue Vallavalitsus vajalikuks detailplaneeringu eluviimise kaasneva keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamist.

Lisainfot planeeringu algatamise ja KSH mitteamatamise kohta leiab Saue valla kodulehelt <http://sauevald.ee/> algatatud-detailplaneeringud-2019

DETAILPLANEERINGU AVALIKUSTAMINE

Saue Vallavalitsus võttis 05.06.2019. aasta korraldusega vastu ja suunas avalikustamisele **Laagri alevikus Porvali 1** (katastritunnus 72701:005:0608) ja **Porvali 2** (katastritunnus 72701:005:0642) kinnistute ja lähiala detailplaneeringu. Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on jagada Porvali 1 ja Porvali 2 kaheks elamumaa krundiks, üheks transpordimaa krundiks ning üheks sotsiaalimaa (üldkasutatav maa 100%) sihtotstarbega krundiks, kuhu kavandatakse lastemänguväljaku rajamist. Detailplaneeringuga seatakse moodustatavatele elamumaa sihtotstarbega kruntidele ehitusõigus 2-korrukseliste ridaelamute püstitamiseks. Elamukruntidele kavandatakse kokku kaks 2-korrukselist (4+6 boksiga) ridaelamut (kokku 10 boks). Planeeringualal on lahendatud juurdepääsud ning tehnovõrkude lahendus, esitatud servituutide vajadus ning määratud haljastuse ja heakorra nõuded. Planeeringuala asub Laagri keskuselal ning planeeritava maa-ala suurus on 0,5 ha.

Lisainfo detailplaneeringu vastuvõtmise korralduses, millega saab tutvuda Saue valla veebilehel: <http://sauevald.ee/vastuvoetud-detailplaneeringud>

Detailplaneeringu avalikustamine toimub **25.06.2019 kuni 08.07.2019** tööpäeviti kella 8.00-16.30 (kolmapäeviti kuni 18.30-ni) Laagri halduskeskuses, Veskitammi 4, Laagri alevik, kus on võimalik tutvuda detailplaneeringu materjaliga. Avaliku väljapaneku kestel on võimalik tutvuda detailplaneeringu materjaliga elektrooniliselt valla veebilehel: <http://sauevald.ee/avalikud-valjapanekud-ja-arutelud>

Lähemat informatsiooni saab planeeringute peaspetsialistilt Maili Metsaotsalt 654 1157 maili.metsaots@sauevald.ee

Uus Saue valla üldplaneering oli esimest korda laiema avalikkuse ees tutvumiseks

Teisipäeva, 28. mai õhtul toimus Saue noortekeskuses esimene uue, kogu ühinenud Saue valla territooriumi hõlmava üldplaneeringu materjale tutvustav avalik arutelu, millele eelnes kahe nädala pikkune avalik väljapanek.

VEIKO RAKASELG

planeeringute spetsialist

Seni paljuski kabineti-vaikuses koostatud ja liikunud dokumendid on nüüd piisavalt küpsed, et neid laiemale avalikkusele tutvustada.

Vihmasele ja hallile ilmale vaatamata oli noortekeskuse suurde saali kogunenud pea 25 inimest lähemalt ja kaugemalt. Aktiivne arutelu Saue valla tuleviku üle sai

tutvumiseks pandud kaardi juures hea hoo sisse. Üldplaneeringu koostamise eest vastutav planeeringute spetsialist Veiko Rakaselg andis ülevaate protsessi hetkeseisust ning tutvustas lühidalt avalikustatud materjalide olemust. Avalikku arutelu peeti üldplaneeringu lähteseisukohtade, keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse, esmase kaardimaterjali ning neile ametkondade ja taris-

tuettevõtete poolt esitatud ettepanekute üle.

Lühiülevaate järel juhtis abivallavanem Kalle Pungas aruteluringi, mille käigus oli kõigil kohaletulnutel võimalus esitada valla esindajatele küsimusi ja ettepanekuid ning püstitatud teemadel arutleda. Teemadering, mida käsitleti, oli üpris lai, alustades väga detailsetest küsimustest konkreetse kinnistu edasiste kasutusvõimaluste kohta ja lõpetades väärtuslike põllumajandusmaade säilitamise ja hoidmise põhimõtete kohta. Kuna üldplaneeringu koostamine on alles algusjärgus, siis väga kindlaid ja konkreetseid põhimõtteid veel välja töötatud pole, kuid valla esindajad kinnitasid, et uude üldplaneeringusse võetakse üle paljud hetkel kehtivates üldplaneeringutes toodud põhimõtted, mis on ajaproovile vastu pidanud ja

end praktikas tõestanud.

Planeeringute spetsialist Veiko Rakaselg selgitas oma ülevaates, et sisuliselt on üldplaneeringu koostamise protsess jõudnud tänaseks esimese kolmandiku lõppu, millega võib eeltöödele joota alla tõmmata. Järgmises etapis läheb aga koostöös kogukondade, huvigruppide ja ametkondadega juba tegeliku planeeringulahenduse väljatöötamiseks ja vormistamiseks, mis saab kahtlemata olema kõige pikem, sisulisem ja aeganõudvam etapp. Jätkuvalt on kõigi mõtted ja ettepanekud teretulnud ning keegi ei pea kartma, et on oma ideedega lootusetult hiljaks jäänud. Üldplaneeringu protsess kestab veel mitu head aastat ning vallavalitsus annab selle hetkeseisust ja tähtsamatest sündmustest regulaarselt vallalehe ja valla kodulehe vahendusel teada.

Suuremad suvised teetööd

Ülevaade suurematest teetöödest, mis on suve algusega käima läinud ja kuhu vald sel aastal panustab.

INDREK BRANDMEISTER

teedespetsialist

1. Juba on valminud Koppelmaail Voore tee 1 km pikkune uus jalg- ja jalgrattatee, Vana-Keila maantee katte remont, Redise tn juurdepääsutee, Saue linnas jalgteet otste ümberehitused ning Kasesalu 5 uus avalike jäätmekonteinerite plats.
2. Alanud on Hüüru külas Veski tee jalg- ja jalgrattatee ehitus. Tee algab Paldiski maanteel Hüüru Veski juurest ja lõpeb 1,1 km Silla tee ristil. Jalgteet saab kasutajate rõõmuks asfaldi alla juba juuli esimeses pooles.
3. Alanud on Tule tänava katte remont ja jalgteet ehitus. Sel aastal läheb ehitusse just tööstusliku piirkonna vaheline lõik, kuna riik eraldas täiendavad vahendid, et ettevõtlusega seonduvat infrat arendada ning ühtlasi ehitatakse ka puuduv jalgteet Koondise tänavast Sooja tänavani. Lisaks teeb kortermajade arendaja korda Sooja tänava ning ehitab samuti jalgteed, sh Nurmestalu tänava otsa uue ülekäiguraja. Tule tänava katte remont jätkub koos Nurmestalu tänavaga ja puuduva Nurmestalu jalgteet rajamisega järgmisel aastal. Tööd Tule tänaval lõpevad samuti juba juuli keskel.
4. Maanteeametil on sõlmitud

ehitusleping Riisipere-Nurme riigitee renoveerimistöödeks, mille käigus ehitatakse Haapsalu maanteest Nissi surnuaiani 3,1 km jalg- ja jalgrattateed, uuendatakse riigiteet katend ja teekonstruktsioonid 2,8 km ulatuses, renoveeritakse ja ehitatakse keskusesse ka valla rahastuse osalusel metallpostidega uus valgustus. Tööd algavad 10. juuni paiku ja ehitaja loodab põhilised teetööd sel sügisel lõpetada, kui ei tõusetu olulisi takistusi, mis seaks tööde sügisel lõpetamisele pitseri. Ühtlasi ehitatakse Riisiperes Metsa tänaval 320 m pikkune jalgteet kortermajade juurest poeni.

5. Seoses Riisipere-Turba raudteet ehitusega rajatakse Riisipere ja Turba jaama juurde pargi ja sõida autoparklad. Neid töid peab vald oluliseks, et soodustada raudteeliikluse ning pargi ja sõida süsteemi populariseerimist nii auto kui jalgratastega.

6. Ehituses on ka 15 uue pinnatud katttega tee ehitused: Kuuse põik, Laagri, Kivi tee, Püha küla, Aiandi tee, Hüüru küla, Vatsla tee, Vatsla küla, Pagavere tee, Kiia küla, Kaasiku tee, Alliku küla, Seltimaja tee ja Tedremaa tee, Jõgisoo küla, Mardimetsa tee, Tuula küla, Rehe tee, Põllu küla, Voore tee, Koppelmaa küla, Uustalu-Kivisilla

Alanud on Tule tänava katte remont ja jalgteet ehitus

tee ja Anni-Söödipõllu tee, Kaasiku küla, Anniko, Anniko-Vanatammi tee, Laitse küla, Ruila-Allika tee, Ruila küla ning ca 30 000 m² ulatuses kaitsvaid pindamistöid, millest kõige suuremas mahus pinnatakse Riisipere aleviku tänavaid. Ettevalmistustööd juba käivad ja juuli teises pooles jõuavad kõik tööd lõpule.

7. Samuti on juba ehitusse suunatud kolm suurt jalgrattaparkla rajamist (Laitse, Turba ja Riisipere jaama) ja veel 14 uue omanäolise bussipaviljoni paigaldust. Samuti rajatakse korralikud uued bussitaskud Turba ja Riisipere jaama, samuti Vikerkaare, Suurevälja põigu, Kurvi tee, Karuallika, Tule põigu, Ääsmäe kooli ja Kernu kooli peatuses.

8. Ääsmäe kooli juures on samuti kohe peale suvise koolivaheaja algust algamas autoparkla ehitus ja kooli

juurdepääsuteet renoveerimine. Koos uue bussipeatuse rajamisega muutub kooli ümbruse liikluskorraldus palju ohutumaks, kuna buss saab keerata bussipeatusesse ja sõita tagasi riigiteet teisest mahasõidust ilma tagurdusmanöövreid tegemata. Tööd toimuvad paralleelselt lasteaia renoveerimistöödega ning lõpetatakse augusti lõpus enne kooli algust.

9. Ehitatakse kaks lühikest puuduvat jalgteet lõiku Kauri tee lõpus, mis on puudu uue Veskimöldre jalgteet võrgustiku ühendusena ning rajatakse väike jupp jalgteed Tuulemurru tänava otsa, mis koos arendaja poolt Instituudi tee äärde rajatava jalgteega loovad liikumissuunad uue Rimini, mis rajatakse aadressile Instituudi tee 132. Nii saavad loodud ohutud liikumisteedkonnad poeni läbi uue Veskimöldre ja vana Veskimöldre piirkonnast.

Kernu staadionil istekohti sajale pealtvaatajale

Sel kevadel sai Kernu staadion kauaoodatud tribüünid.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauevald.ee

„Meil varem istekohti üldse polnudki, neid on aastaid igatsetud ja nüüd on

nad olemas,“ rõõmustab Kernu spordijuht Kaljo Põldaru, mees, tänu kellele staadion omal ajal valmiski. Paigaldati viis sektsiooni, igas 20 kohta pluss veel 3 trepikohta. Juba on üsna mitu spordiüritustki olnud, kus tribüün on tänuhikult kasutatud leidnud: Saue

valla meistrivõistlused kergejõustikus ja Kernu Terasmehe finaaliüritus, ees on Kernu põhikooli 150. aasta tähistamise kokkutulek.

Tribüün on mobiilne, kui on korraldatud ohutu transport, on nende kasutamine võimalik ka mujal.

Viie aasta jooksul kerkib valda kümme tuttuut hoonet maksumusega kuni 25 miljonit eurot

Perioodil 2016-2021 on valminud ja valmimisel vähemalt kümme uut hoonet, lisaks pihuga ümberehitusprojekte. Investeeringuid jagub kõikidesse suurematesse kohtadesse: Laagrisse, Saue linna, Riisiperre, Turbasse, Haibasse ja Kernusse.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauevald.ee

Viimased paar aastat on valla haldusosakonna juhataja Silver Libe jaoks olnud kaunis tempokas aeg. Ta mäletab, et kui ta 2015. aastal ametis alustas, olid laual peamiselt siit-sealt parandamist vajavad ruumid, kinni kiilunud ukseid, katki külmunud radikad, mõnikord sai mees aega vallamajas isegi naiste rõõmuks hiired lõksu püüda. Ajad on kõvasti muutunud.

Ainuüksi juunikuul alguses tegeleb mees viie suure ehitusprojektiga korraga. Kohe-kohe juunikuus peab joone alla saama Saue tervisemaja, samal ajal on algamas Saue uue vallamaja ehitus ja augustis peab saama kasutamiskõlpsaks Saue spordikeskuse juurdeehitus. Kõik kolm uut olulist hoonet valla keskses. Lisaks on alanud Laagris munitsipaal-maja ja uue koolimaja ehitus.

„Liigume graafikus. Mul on võimalik hea oskus oma aega planeerida,“ naerab Libe küsimuse peale, kas maht käib natuke juba üle mõistuse ka. Tegelikult ei tee haldusjuht ju neid projekte üksinda. Arendusnime-mised toovad lisaraha koju, teedespetsialistiga koostöös planeeritakse infrat, valla pealikud annavad nõu ja valla poliitikud nõusolekuid. Taustajõud Libe kõrval ja taga on muljetavaldavad.

Tõsi, üks väikseid tagasilööke tuleb ikka. Kas on näiteks mõne geoluse mõõdistamisega mõned sentimeetrid mööda pandud või läheb mõne maja riigihange planeeritust kallimaks. Näiteks tuli Saue tervisekeskuse juures geoluse ebatäpsuse

Möldre lasteaed-põhikool Laagris

Laagri lasteaia laiendus

Laagri munitsipaal-maja

Vallamaja Saue linnas

Riisipere halduskeskus ja lasteaed

Laagri tervisekeskus

tõttu ümber ehitada trasside liitumised, mis kogu ehitusmahu juures on väike asi, aga selliste probleemide lahendamiseks kulub aega ja energiat palju.

Uue vallamaja aga läheb planeeritust kallimaks. Kevadel kuulutatud riigihangel osales 10 pakkujat ja parim pakkumine oli kuuendiku võrra planeeritust kallim. Ehituslikult on tegemist eripärase hoonega: kolmnurkne, puitfassaadiga, igasugu võlvidest viguritega. Lisaks baseerus planeeritud eelarve juba mõne aasta taguse ühinemislepingus kirjapan-dul. Kuna valiti arhitektuurikonkursi tee, lähtudes

sellest, et hoonel on linna avalikule ruumile maamär-giline tähendus, siis sellega automaatselt programmeeriti sisse keskmisest kõrgem maksumus. Ka on kahe aasta jooksul toimunud muutused ehitusturul. Maikuisest volikogus oli teema päevakorral ja anti lisafinantseeringuks luba.

Mahtude mõttes ja ehituslikult kõige keerukamaks ja kallimaks peab Libe Laagris alanud Möldre lasteaed-põhikooli ehitamist. Tegemist oli rahvusvahelise hankega, mille maksumuseks kujunes ca 7 miljonit eurot. Nagu Libe muigamisi ütleb, siis uus vallamaja on selle kõrval

pisike kolmnurk. Lasteaia osa planeeritakse kolme-rühmalisena, põhikooli osa esialgu kahe paralleeliga, perspektiivis ka juurdeehitusvõimalusega veel kahele paralleelile. Kõrvale tulevad ka sportimisvõimalused: 250-meetrise jooksurajaga staadion, korvpalli- ja võrkpalliväljak, jalkaplat-s. „2020. aasta kevadeks tahaks maja juba pedagoogidele üle anda,“ ütleb Libe.

Paralleelselt on projekteerimisel Laagri gümnaasiumi spordihall. Seda tehakse koostöös riigiga, sest spordihalli kõrvale ehitatakse samaaegselt ka riigi finantseerimisel gümnaasiumimaja.

2016-2021 valminud ja valmimisel

VALMINUD (hinnad koos käibemaksuga)

LAAGRI TERVISEKESKUS

- Valmimisaeg: august 2018
- Maksumus: ca 1,84 miljonit

LAAGRI LASTEIAIA LAIENDUS

- Valmimisaeg: september 2017
- Maksumus: ca 1,9 miljonit

ÄÄSMÄE KOOLI LAIENDUS JA STAADION

- Valmimisaeg: detsember 2017
- Maksumus: ca 2 miljoni eurot

LAITSE LASTEIAIA LISARÜHMARUUM

- Valmimisaeg: jaanuar 2019
- Maksumus: 233 736

VALMIMAS (ehitus käimas)

LAAGRI MUNITSIPAALMAJA

- Valmimisaeg: veebruar 2019 – detsember 2019
- Maksumus: 1,43 miljonit

SAUE TERVISEKESKUS

- Valmimisaeg: september 2018 – juuli 2019
- Maksumus: 1,3 miljonit

MÖLDRE LASTEAEDE-PÕHIKOOI

- Valmimisaeg: märts 2019 – aprill 2020
- Maksumus: ca 7 miljonit

SAUE SPORDIKESKUSE LAIENDUS

- Valmimisaeg: mai 2018 – august 2019
- Maksumus: ca 4,5 miljonit

VALMIMAS (ehitus algamas)

VALLAMAJA SAUE LINNAS

- Valmimisaeg: juuni 2019 – juuni 2020
- Maksumus: ca 3 miljonit eurot

PROJEKTEERIMISEL (tegemist on projekteerimismaksumustega, hind koos käibemaksuga)

LAAGRI RIIGIGÜMNAASIIUMI SPORDIHALL

- Valmimisaeg: märts 2019 – märts 2020
- Maksumus: ca 100 000

TURBA MUNITSIPAALMAJA

- Valmimisaeg: juuni 2019 – september 2019
- Maksumus: 65 000

RIISIPERE HALDUSKESKUS JA LASTEAEI

- Valmimisaeg: juuni 2019 – oktoober 2019
- Maksumus: ca 60 000

LAAGRI RIIGIGÜMNAASIIUM (RIIGIKINNISVARA)

ÜMBEREHITUSED (eeldatavad hinnad)

KERNU PÕHIKOOI SISERUUMIDE OSALINE ÜMBEREHITAMINE LASTEIAIKS

- Valmimisaeg: oktoober 2019
- Maksumus: ca 200 000

TURBA KOOLI STAADIONI EHITUSTÖÖD

- Valmimisaeg: september 2019
- Maksumus: ca 250 000

KERNU KULTUURIKESKUSE SISERUUMIDE RENOVEERIMINE

- Valmimisaeg: oktoober 2019
- Maksumus: ca 250 000

Kevadel alustati projekteerimist, selle jaoks on kavandatud pea aasta, peale seda tahetakse minna mõlema majaga koos ehitushankesse ja linnak on valmis hiljemalt 2022. aasta septembriks.

Projekteerimise faasis on ka Turba munitsipaal-maja, Riisipere halduskeskuse ümberehitus ja uue lasteaia rajamine. Kernu pool planeeritakse kooli siseruumide kohendamist lasteaiaks ja Kernu kultuurikeskuse ruumide

renoveerimist ning täiendavate avalike funktsioonide koondamist hoonesse.

Ehitused kipuvad olema natuke Laagri poole kaldu, aga tasub tähele panna, et suure osa täna töös olevate ehituste planeerimisfaasi algus ulatub mitme aasta taha.

Kuigi kõigi veel planeeritavate ehituste hindu pole teada, siis suurusjärgu mõttes on viie aasta vältel investeeringute maht Saue ühend-vallas ligi 25 miljonit eurot.

Kui juhtud suvelainel, varbad vees, mõtteid mõlgutades tundma, et rubriigis „töö“ on huvi jäänud hillitsetuks ja vajaks midagi uut, siis pakume Sulle Mandri-Eesti suurimas vallavalitsuses kasvõi kohe käiguvahetust kõrgemale - tule meile

KESKKONNA-SPETSIALISTIKS

SOBID MEIE SELTSKONDA, KUI

- Sul on sisemist põlemist ja soovitatavalt ka kogemust keskkonna teemadel;
- tunned vajalikke seadusi ja oskad kirjutada temaatilisi dokumente;
- Su tudengiaeg on seljataga ja paberid taskus (või vähemalt hoomatavas kauguses);
- Sul on tiimitöö veregrupis, aga funktsioneerid tulemuslikult ka soolot pannes;
- pinge Sind ei murra, vaid käivitab;
- kontakte lood vabalt ja suhtlemisel subtiitreid ei vaja.

SINU PEAMISTEKS TÖÖÜLESANNETEKS ON

- tegeleda jäätmeteomadega, riigihanke lepingutest kuni ülejäävate prügikastideni;
- tagada, et iga puu terves vallas oleks maha raiutud rangelt põhjendustega;
- anda lube (või siis neist keelduda) puurkaevude ehitamiseks;
- hinnata mõjusid, mis keskkonnale ohtlikud võivad olla;
- olla asjalik partner, kui riik tahab mõnes keskkonnateemas valla arvamust või seisukohta;
- koostada kõigi nende teemade kohta vajadusel ametlikke pabereid.

HÄID INIMESI ME HOIAME JA HEA TÖÖ EEST MAKSAME NING LISAKS SAAD MEIE JUURES

- oma tööloiku ise kujundada ja arendada;
- pikalt puhata (35 päeva ametlikku puhkust);
- soodushinnaga sporti teha ja füüsilist turgutada;
- kui vaja, võid võtta tasustatud "jää koju, saa terveks päeva";
- osaleda ägedatel siseüritustel;
- leida kolleegides sõpru ja „oma“ inimesi.

TÖÖKOORMUS: täiskoormus

ASUKOHT: Veskitammi 4, Laagri alevik, Saue vald

TÖÖLE ASUMISE AEG: kokkuleppel

LISAINFO: abivallavanem Kalle Pungas, 654 1132

Pakutavale ametikohale kandideerimiseks esita CV, motivatsioonikiri ja palgasoov e-posti aadressile personal@sauevald.ee.

Saue vald sündis 24. oktoobril 2017. aastal Kernu valla, Nissi valla, Saue linna ja Saue valla ühinemisel. Enam kui 22 000 elanikuga Eesti mandriosa rahvarohkeimat valda iseloomustab mitmekesine asustusstruktuur – siin on nii linnalisi asumeid kui ka hajaasustust. Saue Vallavalitsuse ligi 90 teenistujast koosneva meeskonna eesmärk on olla vallaelanikele heaks partneriks, pakkudes terviklikku teenuste paketti ja arendades jõudsalt kohalikku elukeskkonda.

Kaks seeniorit traktoritega Euroopat vallutamas

Vanamõisa karavanipargis peatusid paariks päevaks kaks seeniorsakslast, kes olid ette võtnud üsna hulmeelse idee sõita eelmise sajandi kuuekümnendatel välja lastud traktoritega 9100 km mööda Euroopa kõrvalteid.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauevald.ee

Hermann ja Hans–Willi on kirklikud vanatehnikahuvilised. Vanamõisa karavaniplatsile on nad parkeerunud üks punase, teine rohelise trakatsi, automajad slepis. Hermann on ruudulises flanellsärgis ja pupsuvate naerupahvakutega, Hans aga sakslaslikult vaoshoitum ja napisõnalisem. Noh, ta peale saksast suurt keeli ei räägi ka. Hermann on iseenda pere-mehe, kaks abikaasat matnud ja üks on ta maha jätnud, kolme suure lapse isa; Hans abielus talunik, kes momendil resideerub Hollandis. Ühel vanust 67, teisel 69.

Kas olete veidi nagu hullud, et sellise asja ette võtsite?

Ei ole me midagi. Saksamaal on vanatehnikahuvi, traktorite vastu sealhulgas, väga populaarne, minu kodukülas on meil täitsa oma klubi. Käime teiste klubidega nädalavahetusesti kokku saamas. Saime Hansuga omavahel tuttavaks ki tänu traktoritele.

Teel kohatud inimesed on traktoritel mehi enamasti tunnustavalt tervitamas

Plaanis on 12 nädalaga läbida 9100 km

Kuidas traktoriga siis pikki vahemaid sõita on?

No Lätis olid teed ikka hullud. Raputas meil mõlemal elektrisüsteemid puruks. Aga Poolas on korralikud teed, Eestis ka. Eks me vaikselt kulgeme, need traktorid võtavad maksimaalselt 30 km sajale välja, aga me tuleme 25 km tunnis. Kütust läheb 7–10 sajale, aga need paagid on jube pisikesed, vahel peab paar korda päevas tankima. Kabiin on ümber, aga seljatagune lahti-ne. Rattad ja mootor teevad päris korralikku lärmi, klapid peavad kogu aeg peas olema. Omavahel räägime raadiosaatjatega. Igasugu asju räägime – liiklusolukorrast peamiselt, et kui taha hakkab autode saba tekkima, võtame tee äärde. Aga muust ikka ka. Elust, lapsepõlvest.... Tööriistad ja varuosad on kaa-

sas ka, väiksemad tehnilised vead parandame ise teel ära. Aga ei ole midagi erilist, täitsa normaalne sõit.

Milliseid reaktsioone olete teel olles tekitanud?

Ainult üks mees on oma viha kehakeeles väljendanud, suure autoga ja ilmselt suures stressis. Kõik ülejäänud on tõstnud pigem põidla ja juubeldanud, tulesid vilgutanud. Ainult positiivsed emotsioonid. Minu lapsed ütlesid kõik, et see on super idee!

Mis sellise asja ettevõtmisel kõige tähtsam on?

Tervis ikka. Päevad otsa istudes hakkavad jalad valutama ja lähevad paiste, selg võib tunda anda. Loomulikult käisime enne seda seiklust täielikus arstlikus kontrollis, meil mõlemal südamega väiksed

hädad ka. Pool aastat varem hakkasime trenni tegema, end ette valmistama.

Kas teil on sponsoreid ka?

Ei ole, ikka oma raha eest teeme seda. Eelarve on umbes 9000 eurot inimese kohta.

Eestisse tulek oli kohe plaanis?

Ei olnud tegelikult. Tulime läbi Saksamaa, Tšehhi, Poola, tahtsime Venemaale minna, aga saadeti piirilt tagasi, kuigi viisad olid olemas ja kõik. Lihtsalt ei lastud sisse, öeldi, et nende traktoritega ei sõida te kuskile. Siis tulimegi Eestisse, siit paneme Soome, siis üles Nordkappi ja seejärel hakkame läbi Rootsi tagasi tulema. 9100 km oleme planeerinud ja 12 nädalat teel olla. Ega meil kiiret pole, rahulikult tuleme, vanemad mehed peavad tihemini peatusi tegema © Öösiti ei sõida, traktor on töövahend, selle tuled ei ole mõeldud pimedatel teedel sõitmiseks. Peatustes oleme vahel paar-kolm päeva, külastame ümbrust. Siit Vanamõisast tegime ka rongiga treti Tallinna. Ilus vanalinn!

Miks te seda teete?

Mis mõttes miks? Et lõbus oleks. Et õnnelik olla.

Mõnuste külas loodi naabrivalve sektor

Maikuus sõlmiti Saue vallas naabrivalve leping Mõnuste elanike algatusel. Nüüd on vallas 24 naabrivalve piirkonda 545 liitujaga.

JÜRI SIIM
Eesti naabrivalve
maakondlik arendusjuht

Mõnuste külaseltsi nimel liitus 52 majapidamist. Sektori vanema Maarja Lillemäe arvates julgustab liitumine inimesi teatama tähelepanekutest ja korrarikkumistest, millesse nad seni ehk ei sekkunud. „Mida tugevam ja tähelepanelikum oma naabrite suhtes on kogukond, seda turvalisemalt ka elame,“ nentis Maarja Lillemäe.

Ajendiks liitumisele olid

mitmed vargusjuhtumid külas. Lääne-Harju koostöökogu koolitusel saadi vajalikku infot naabrivalve kohta. Naabrivalve sektorid on loodud enamikes Eesti maakondades. Kokku on liitunud majapidamisi üle 11 000 enam kui 550 paigas üle Eesti. Aastas luuakse Eestis keskmiselt 25 uut naabrivalve piirkonda.

Eesti naabrivalve ühingu saab tellida turvalisuseala-koolitust, kus osalejatele annavad soovitusi politsei, päästeameti, kohaliku omavalitsuse ja naabrivalve esindajad. Ühingu on välja töötanud

ka teenuse ükski elavate inimeste jaoks, kes võivad õnnetuse korral jääda hätta abikutsumisega. Randmel kantav häirenupp on õnnetuse korral asendamatu abivahend.

Kuidas liituda naabrivalvega

1. Eelduseks on huvi kodukoha turvalisuse parandamise vastu.
2. Jaga mõtet oma naabritega, naabrivalve liikumist võib tutvustada näiteks külapäeval, ühistu üldkoosolekul või ka näiteks naabrid hoovi kokku kutsudes.
3. Liitumise soovi korral valida endi hulgast tulevase naabrivalve sektori vanem, kes esindab liikmeid koostööpartneritega suhtlemisel.
4. Täitke ühingu või naabrivalve kodulehelt saadud blanketil nimekiri elanikest ja

edastage nimekiri naabrivalve ühingu.

5. Naabrivalve sektor saab alguse koostöölepingu sõlmimisega.
6. Uue sektori liikmed saavad oluliste numbrite lehe kõikide naabrite ning koostööpartnerite kontaktidega ja infomaterjalid nõuannetega turvalisuse parandamiseks.
7. Naabrivalve piirkonna määramiseks saate vajaliku arvu plakateid ning kleepe.
8. Liitumistasu on 1 euro majapidamise/korteri kohta ja samuti on aastamaks 1 euro.
9. Juriidilise liikme, näiteks korteriühistu, külaseltsi jne liitumistasu on 10 eurot ja aastamaks samuti 10 eurot.

Lisainfo:

www.naabrivalve.ee ja telefon 6 522 522

Sirelite söömise aegu...

Kui maikuu lõpp, juuni algus paiskab õhku hullutavat sirelilõhna, siis leiab nii mõnegi inimese peadpidi puhmas paaniliselt õisi vaatlemas. Ajuti võib näha õnnelikku helki silmades ja sellele järgnevat kiiret neelatust. Miks need inimesed niimoodi lilli söövad?

ANNE-LY SUMRE
leht@sauevald.ee

Sireliõieõnne usutakse Eestis üsna palju. Tavapäraselt nelja kroonlehega õite seast viie-kuue tipuga leidmine tähendab õnne. Mõnede teadmistel tuleb see eriline õis siis alla neelata, et oma soov universumisse saata, teistele piisab lihtsalt leidmise faktist, kolmandad sätivad õöseks padja alla. Kust see teadmine sirelilõnnest, ei oska enamusi inimesi selgitadagi. Vanaema rääkis, sõbranna tegi...

Sedasorti uskumused võivad olla elu loomulikud osad, neid järgitakse alateadlikult ja ilma liigselt süvenemata. Napilt ei leidu vist inimesi, kes poleks üle õla sülitanud või puidust lauale koputanud, lootes, et head õnne ära ei sõnata. Küllap annab see mingi kindlustunde, et nii- või teismoodi tehes kaitstakse end ja kontrollitakse juhtuda võivat.

Anne (45)

No minul on neid ebausuga seotud rituaale küll päris palju. Kukub ripsmekarv põsele, tuleb see põue pista ja midagi soovida. Absoluutselt kindlasti tuleb ajastada auto üleval viadukti peal sõitva rongiga risti. Sellega on isegi nii, et ma olen valmis gaasi põhja vajutama, kui näen, et võimalus hakkab mööda minema või vastupidi - uimer-

dama 20ga. Kord oli situatsioon, kus sõbranna külma kõhuga viadukti alt läbi sõitis, kuigi rong jõudis vast 30 sekundi pärast alloleva tee kohale. Torisesin üsna siiralt kõrvaistmel. Ootamatult raskatas sõbranna käigu sisse ja tagurdas ühesuunalisel teel viadukti alla tagasi... Eks tema oli üle kontrollinud, et kedagi taga ei ole, aga mina ju seda ei teadnud. Mul tõmbas keskel ikka üsna õn-

saks. Aga neid veidrusi on muidugi veel. Nuga ei tohi kinkida, miks, ei mäleta. Paarisarv lilli on tabu, nii viiakse ainult surnutele. Toridükid on minu taldrikul alati ümber kukkunud, ilmselt sellepärast ma mehele pole saanudki. Suitsule tuld ei peaks küünalt võtma. Kui juhtub, et unustad midagi koju, siis tuleb sellele järele minnes kindlasti peeglisse vaadata. Sõnajalaõie leidmine jaaniööel toob õnne.

Miks ma neid asju teen ja usun? Mingit ratsionaalset ega empiirilist toetavat seletust ei olegi. Kuidagi nagu kindlam tunne on.

Kristel (40)

Minu vanaema ütles alati, et õhtuti ei tohi põrandat pühkida, et siis sureb keegi ära. Lapsena oli see päris õudne teadmine. Vanaema ütles veel seda ka, et puru ei tohi laua pealt käega enda poole tõmmata, et siis lähed iseenenda tülili. See on mul täna-

Ebausk on käitumisreeglite kogum, mis võib põhineda usul või maagilisel mõteteviisil, mille alusel ebausust praktiseerija usub, et tulevikku või teatud sündmuste tulemust saab mõjutada tema käitumise-ga. /Vikipeedia/

päevani meeles.

Lauljatel on nii, et kui noodid kukuvad maha, siis tuleb neile kiiresti peale istuda, muidu läheb esinemine nihu. Selle teadmise sain konservatooriumis oma õppejõult. Mul oli just ek sami päev ja kui ukse taga kukkusid noodid maha, siis mu õpetaja Anu Kaal kohkus täitsa ära ja käskis mul kiiresti noodimapi peale istuda. Eksami sain igatahes viie.

Kui keegi küsib, kas sul on lapsed terved, siis tuleb vastata, et hetkel küll, muidu sõnad ära. Ja seda mina kohe täitsa kasutan.

Kui kahvel kukub maha, tuleb naine külla ja kui sind tänaval ära ei tunta, saad rikkaks. Ja kui peopesa sügeleb, siis on ka raha oodata, see

seos tekib mul küll endal ka.

Kaisa (43)

Kui keegi sureb, tehakse aknad lahti, et hing saaks välja ja peeglid kaetakse kinni, et surm elavate peale ei peegelduks. Surnud inimene viiakse majast alati jalad ees. Ja matuselaua taga kaetakse alati üks koht ka lahkunule.

Minul on teadmine, et kui veiniklaase kokku lüüakse, et tohi käed risti minna. Kuigi need võivad ka lihtsalt head lauakombed olla. Kui leib maha kukub, tuleks seda suudelda, et nälga ei tuleks, aga seda ma ei tee. Peaks äkki? Leivaga veel, kui laps olin, siis öeldi, et söö leivakannikaid, siis rinnad kasvavad. Oi, kuidas ma vihkasin selliseid kommentaare.

Lapsepõlvest mäletan veel

Kurjakuulutav kolmteist

Ebausklikud ei ole mitte ainult inimesed, vaid ka ettevõtted. Näiteks on Londoni hotelli The Savoy restorani privaatsviidis tava, et kui einestajaid peaks tulema 13, siis istub lauas ka kass Kaspari kuju, kellele seotakse salvrätik kaela ja serveeritakse tema ette kõik toidukäigud. Vestlusesse Kaspar just ei panusta, tema mõte on leevendada ebausku, et kui 13 inimest istub lauas, juhtub mingi õnnetus.

Selle taustal on ka tõestisündinud müstiline juhtum. 1898. aastal olla rikkur Woolf Joel Lõuna-Ameerikast võõrustanud privaatsviidis oma külalisi. Miskipärast olla mõned tulemata jäänud ja laua ümber kogunes 13-inimeseline seltskond. Õhtusöögi käigus oli jutuks ka õnnetust toov number 13, isegi nii konkreetselt, et kes seltskonnast esimesena peaks lauast tõusma, sureb. Hajutamaks oma külaliste hirme ja ebausku, tõusis võõrustaja härra Joel lauast esimesena. Mõned nädalad hiljem kodus Johannesburgis tulistati ta surnuks.

- Londoni populaarsel vaaterattal London Eye on 32 kabiini, aga istuda on võimalik ka number 33, sest kabiin numbriga 13 on vahele jäetud.
- 13. korrust ja 13. numbrituba ei ole ka mõnedes hotellides, tänavatel, lennujaama väravate arvestuses.
- Vormel-1-s ei kasutatud 1977-2013. aastani võistlejanimbrit 13. 1925. ja 1926. aastal toimusid surmaga lõppenud õnnetused just numbrit 13 kandnud autodega.
- 13 ja reede on kahtlane päev paljude kultuurides.

seda, et öeldi, et kui kedagi jalaga lööd, siis kasvab jalg hauast välja. Surnuaedades käies ma ei saanud kuidagi aru, et kas tõesti on võimalik, et mitte keegi ei löönud elu seeski jalaga, sest ma neid väljasirutuvad jäsemeid küll haudadel ei näinud. See pani mind esimest korda vanemate öeldusse kahtlusega suhtuma.

Ma olen näiteks kogunud, et mõned massöörid või juuksurid ei võta raha otse oma kätte, vaid see tuleb panna laua peale. Muidugi ma järgin seda, see on teise inimese uskumus. Käekotiti ei tohi maha panna, raha kaob siis ära ja täiskuuga lähed inimesed hulluks. See viimane tegelikult pole isegi ebausk, see on fakt! ☺

Väga paljud muretsevad, kui tänaval kõndides jääb post kahe vahele, et siis minnakse riidu. Kui nina sügeleb, saad kas peksa või juua. See võib olla mingi tudengi-

folkloor hoopis?

Miks me seda teeme? Inimesed otsivad raame, et kui ma ise tean, et ma saan teha väikse liigutuse, mis tagab mulle hea või hoiab halva ära, siis see annab kindlustunde.

Eks need uskumused tulevad kuskilt vanasõnadest või vanarahvatarkustest. Aga paljud uskumused on ka Piibli taustaga. Näiteks inimesed usuvad juuste jõusse. Et kui need vale inimese poolt maha lõigatakse, siis kaob inimese jõud ja vägi. Selle juured on Vanas Testamendis Simsoni ja Deliila loos. Kantakse ju ka olulise inimese lokki medaljonis, sest see andvat omaniku jõu ja kaitse.

Kustmaalt on usk või ebausk, ei olegi vahet. Kui see ei kahjusta teisi ja aitab inimestel leida pidepunkti, siis on ju okei. Ma ise jälgin pigem neid kultuuritaustaga tavasid – matusekombeid näiteks.

Me hoiame nõnda ühte

Hoovihmadest pikitud 25. mail tuli ühtäkki päike välja ja pakkus soojust kõigile rahvatantsijaile, koorilauljaile ja rahvamuusikuile, kes olid tulnud laulma, tantsima või pilli mängima Saue linna laulu- ja tantsupeole Saue Sõlg.

EVELIN POVEL
Saue huvikeskuse kultuuritegevuse juht

„Saue Sõle ajal ei saja kunagi,“ lohutasi korraldajaid need, kes osalenud pidudel kümme-kakskümmend ja enamgi aastat. On ju kevadise folklooripeo traditsioon aasta jagu vanem kui Saue linn.

Tänavusel peol, mis oli

pühendatud eesti keelele ja kandis pealkirja „Me hoiame nõnda ühte“, osales pealt 600 laulja-tantsija-muusiku enam kui 20 kollektiivist nii Saue kui kaugemalt – Orissaarest, Kohilast ja Tallinnast.

Tuhat tänu meeleoluka kontsertetenduse loomise eest kõigile kollektiividele ja nende juhendajatele-õpetajatele! Kohtumiseni järgmisel Saue Sõl!

Foto: Juhan Povel

2019. aastal Saue Sõl osalenud kollektiivid:

- Midrimaa lasteaia tantsurühmad, õpetajad Reet Jürgens ja Piret Kuld
- Saue gümnaasiumi 1. ja 2. klasside tantsurühmad, 2.a klassi tantsurühm Tõrakesed, 3.-4. klassi tantsurühm Tõrakesed ja 7.-9. klassi tantsurühm Tammetõrud, juhendajad Malle Liiv, Anu Lauri ja Siret Vaiklo
- Saue gümnaasiumi väikeste tüdrukute koor, dirigent Grete Põldma, abidirigent Helle Kask
- Saue poistekoor, Saue noorte meeste koor, Saue poistekoori 1.-2. ja 2.-4. klassi ettevõtmiskoor, dirigent Elviira Alamaa, koormeister Ulvi Kanter, kontsertmeister Priidik Purga, 2.-4. klassi koori koormeister Mihkel Alamaa
- rahvamuusikaansambel Saue Kapell, juhendaja Reet Jürgens
- Orissaare naisrahvatant-

- surühm Jaaniroos, juhendaja Anne Keerd
- naisrahvatantsurühm Kohila naised, juhendaja Ulvi Mägi
- naisrahvatantsurühm Saue Kägara, juhendaja Mare Sipsaka
- nais- ja segarahvatantsurühm Saue Simmajad, juhendaja Ulvi Mägi
- Salme kultuurikeskuse memmede rühm Kunglamemmed, Kristiine päevakeskuse memmede rühm Kristiina, Mustamäe päevakeskuse memmede rühm Vokiratas ja Saue päevakeskuse memmede rühm Vokiratas, juhendaja Elena Kalbus
- Saue päevakeskuse vokaa-lansambel Rukkilill, juhendaja Tõnu Kangron
- rivitrummarid, juhendaja Madis Katkosilt
- Saue segakoor, dirigent Elviira Alamaa, koormeister Mihkel Alamaa

Pruulmeister: „Õlu ei peaks olema kollane kihisev vedelik, mis läbib keha jälgi ja mälestusi jätmata“

Saue linna pruulikojas Õllenaut lustitakse õllelaare timmides mõnuga, mõne mekk meenutab jõhvikamahla ja suitseva rabaturba segu, teisest aimub kaseviha maitset, kolmandas on korraga viski ja magusa karamelli aistingud. Firma hüüdlause „Mahult maitsele“ sõnastabki selgelt, et masstoodangu kuuspaki asemel võiks nautida parem üht pudelit, aga maitsekat ja karakteriga humalajooki.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauevald.ee

Humal ongi üks olulisi õlle komponente, lisanduvad pärm, linnased ja vesi. Neist neljast põhikomponendist saab erineva maitseüansiga õllesid. Juba ainuüksi vee mineraalide sisaldus ja pehmus-karedus mõjutavad õlle maitset. Linnase tüüpe võib olla igal tootjal mitukümmend ja tootjaid on sadu. Humalad on Euroopas üldiselt ürdised ja selge maitsega, USAs aga hoopis troopilised. Kui sinna lisatakse veel kiiksuga lisamekke, siis laieneb valik veelgi.

„Õlu ei ole kunagi lihtsalt õlu. Kui inimene ütleb, et ta õlut ei joo, siis ma julgen väita, et ta ei ole lihtsalt veel oma leidnud,“ kinnitab Õllenauti asutaja ja pruulmeister Ilmar Räni.

Esimesed keedud koduses vannitoas

Ettevõtte sisuline algus jääb aastatesse 2009-2011, kui Räni oma Saue 3-toalise korteri vannitoas kord kuus laari käima pani. Täitsa enese tarbeks, sest vahepeal USAs elatud aastad muutsid mehe õllemaitsse pepsimaks. Just USAs avastas Räni väiksed pruulikojad ja algas kirglik suhe karakteriga õlled maailmaga, aga Eestisse naastes ootas teda lettidel ees peamiselt kolme stiili masstoodangut: pilsner, hele laager ja porter.

Kuna maailmas leviv käsitööõllede buum Eestisse veel polnud jõudnud, hakkas Räni ise õlut pruulima. Google'ist sai retsepte maha kirjutada ja Amazonist õpikuid tellida ja nii see katsetamine algaski. Üsna ruttu läks asi aga käest ära - sõbrad tahtsid, sõprade sõbrad tellisid. Aastane kogus tüüris 2500 liitri peale.

Tänastest pruulikoja ruumidest Pärnasalu tänaval käis Räni koeri jalutades pidevalt mööda. Kunagi peetud seal poodi, aga 2013. aastaks olid ruumid seisnud pikalt tühjana. Räni koos

kolme kompanjoniga otsustas ruumid rendile võtta, investeeriti esimesse kolme kääritusmahutisse ja keedukotta 100 000 eurot. Õllenaut oli sündinud. Kõik neli asutajat olid igapäevaselt õlleteol kättpidi juures. „Korke panime peale näiteks käsitsi ja lõpuks olime päris osavad juba. Neljakesi villisime tunni ajaga 700 pudelit,“ meenutab Räni muiates.

Tänaseks on mahuteid juurde soetatud, ka villimis- ja etikettimisliini, aga keedukoda on ikka veel sama vana täismanuaalne, kus tuleb ise nuppe ja kraane keerata. Tänapäevased keedukadlad on juba sellised, et võid või teisel pool maakera läbi telefoni keeduprotsesse juhtida.

Õhku ahmima panevad maitsekooslused

Kui Õllenaut 2103. aastal alustas, siis oldi Eesti turul kuuendad tulijad. Täna on väikseid õllepruule 40 ringis, neist kümnekond teevad seda ärina, ülejäänutel on see pigem hobi. „Konkurents on täna tihe jah. Meil oli ülihea ajastus, saime näiteks esimestena oma toodangu jaekettidesse sisse, praegu on see palju keerulisem,“ nendib Räni.

Õllenauti sortimendis on 7 baasõlle varianti ja 10-15 kiiksuga isendit. Räni teab, et spetsiifilisema kraami kõrval peab olema ka inimestele arusaadavaid ja lihtsamaid jooke, need konkureerivad just selle masstarbekauba sektoris, aga on külluslikuma maitsega. Nende kõrvalt leiab ka korraliku valiku õllefriikidele, kes oskavad hinnata ekstravagantsemaid maitseid, aga samas võivad olla üsna ebaratsionaalsed, ostavad seda, mis parasjagu moes.

Õllenauti nime juured, muide, peituvad sõnas astronaut, ka kujundustes kasutatav brändimehike meenutab natuke kosmoserändurit. Kui see mehike on siltidel üsna sarnane püsinud kõik kuus aastat, siis

Esimesed õllekeedud tegi Õllenauti asutaja Ilmar Räni oma koduköögis, pruulikoda Sauele alustas 2013. aastal

Õllenauti sortimendis on 7 baasõlle varianti ja 10-15 kiiksuga isendit

pudelite sisu ja nimede valik kipub oma lennukaarelt tõesti kõrgele.

Näiteks Kuukõndija, mis on täis espressoaroomi ja siidist kaerahelvest ning sobib mitte soolasiia, vaid trühvlite ja tiramisuga paari. Või Turbahunt, mida ühes õlleblogis (tartugambrinus.blogspot.com) iseloomustatakse kui ogaralt suitsutatud gaaššvärviaroomiga jooki, mille järelmekk on kui piparkook lagritsatükkidega. Samas kohas hüüatatakse Õllenauti Rabamatka-nimelise toote kohta, et kui baaris kunde palub ennast üllatada, siis annad seda ja üllatus ning õhuahmimine on garanteeritud.

Tugev töö välisturgudel

Koguni 1/3 toodangust läheb ekspordiks – seniste partnerriikidena saab välja tuua Soome, Hollandi, Suurbritannia, Hiina. Soomes ollakse kahes jaeketiski juba sees, Õllenauti toodang on saadaval pea sajast müügikohas, kuus läheb naaberriiki 12 000 pudelit.

„Sesoon-tüüpi õlu, milles kasutame Eesti rukist, on meil üks populaarsemaid ekspordiartikleid,“ tutvustab Räni. Reeglina tehakse õlut odrast, aga Õllenauti Sesoon on pruulitud Eesti rukkilinnastega, mis on Sangastes kasvatatud, ja linnastatud toorainest, selline vürtsikas-hapuka lei-

vase järelmaitsega, Eesti taluõlle sarnane jook, mida väljapool Eestitki hinnata osatakse.

Eksport aitab ka leevendada 2017. aasta suvel alanud alkoholi piirikaubanduse mõju, mis tabas Saue linna pruulikodagi.

Valesti valitud alkoholipoliitika

„Loomulikult on õlu alkohol ja sellega tuleb piiri pidada,“ kinnitab Räni. Ometi leiab ta, et riigi otsus kerge alkoholi aktsiisi tõsta oli vale valik, sest tugines suuresti just Soome alkoholipoliitikale. „Ja me kõik oleme näinud ja naernud neid soomlasi, kes siit aluste kaupa õlut koju viisid ja nüüd käime ise samamoodi Lätis,“ toob mees kurva näite.

Statistika, mis räägib eestlaste suurest alkoholilembusest, kummutab ta metafooriga: „Statistika on nagu miniseelik – näitab palju, aga olulise jätab varju.“ Nimelt kinnitab mees, et 50% tarbitavast alkoholist on kangem kraam ja õlu moodustab tarbitud alkoholist vaid 30%.

Ajalooliselt on õlu olnud toidu osa. Vanas Euroopas – Itaalias, Portugalis, Hispaanias, Prantsusmaal – on loomulik toidu kõrvale võtta klaas veini või õlut. Kusjuures seal on tarbimine praegu hoopis langustrendis, viimasel paaril aastakümnel vähenenud ligi kolm korda, sest elustiil on muutunud ja selliseid pikki söömaegu enam väga ei peeta. „Aga alkoholiaktsiis samas ei ole vähenenud ega tõusnud, vaid on olnud sama – 0%,“ ei usu Räni, et maksumuudatused tegelikku efekti annaksid.

„Ma vaatan seda Eestis toimuvat kui sotsiaalset

eksperimenti, aga ega see väiketootjatele – kes ei keskendu oma äris mitte odavale hinnale, vaid erilistele maitseandingutele – kerge ei ole. Kui ikka naabrimees on toonud Lätist sulle kaks kasti odavat õlut, siis sa ju poes käies enam õlleletti ei vaata,“ ütleb Räni.

Tulevikuplaanides kasv ja areng

Kauaks Õllenaut Sauele pidama jääb, on hetkel kahtlane. Kui tahta tehnoloogilist arengut, siis oleks vaja laieneda ja tegelikult hoitaksegi praegu silmad lahti uute ruumide osas. „Tänasest 100 000 liitrist aastas peaksime jõudma kuus korda suuremate mahtudeni,“ tõstab Räni kavadele katet.

Mehe sõnul võiks turuproгноos olla hea, sest maailmas massiõlleda tarbimine langeb, käsitööõlled on tõustel, Ameerikas on turuosa näiteks juba 12%. „Järgmine trend on võimalikult maitsekat ja eripäraste alkoholivabade õlleda suunas,“ ennustab Räni.

Kui riik nüüd maksud mõistlikuks teeks ja piirikaubandus kaoks, saaks künde ehk tagasi kohaliku õlle juurde meelitada mitte ainult odava hinnaga, vaid maitse-eelistusi jälgides ja siis võiks juba optimistlikumalt plaane pidada. Viimased aastad on väiksed pruulikojad siiski pigem peost suhu elanud ja aastaid kahjumiga lõpetanud.

Aga Õllenaut paneb siiski edasi. Praegu on eriti kiired ajad. On ju õlu üsna aastaajast sõltuv jook. Näiteks veebruaris-märtsis on vaikne, seevastu juuni-juuli kõige kiiremad kuud. Ja katsetamislustigi jätkub, uued maitsetekooslused ootavad testimist.

Nissi kooli vahetusõpilaste projekt tõstab nii noorte keeloskust, kultuuriteadlikkust kui suhtlusvõimekust

Nissi koolipere on juba kümnekond korda käinud keeleõppereisidel Inglismaal. Viimati eelmise aasta augustis, nagu ikka Broadstairsis, pöördus Nissi kooli inglise keele õpetaja Kristel Källo poole kolleeg Itaaliast ja tegi ettepaneku koolide vahel õpilasvahetusega tegelema hakata.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauevald.ee

Kristelile tuli ettepanek üllatusena, aga samas ka ahvatlevana. Kiire nõustumise üheks oluliseks teguriks oli Eesti kolleegide ja lastevanemate toetus selle projekti elluviimiseks. Koht, kus see pea juhuslikult tekkinud kontakt tõesti reaalseks õpilasvahetuse projektiks pööras, on Itaalia linn Padova, kus elanikke umbes 200 000 ning mis asub Veneetsiast 40 km kaugusel. Vastu võtsid seal nissikaid 15 itaalia 10. klassi õpilast ning kaks õpetajat. Sealne kool on humanitaarkallakuga, kus lisaks inglise keelele õpitakse kohustuslikult ka ladina keelt, lisaks veel hiina, prantsuse ja hispaania keelt.

Kristel rääkis Saue Valdurile, miks on sellised projektid olulised.

Miks ja kuidas on õpilasvahetuse kogemuse noorele kasulik/vajalik?

Eelkõige hindavad lapsed

ise suhtlemiskogemuse ja üldse uute kogemuste saamist: saad uusi sõpru, tõuseb kultuuriteadlikkus ja selle kaudu hindad ka oma kultuuri rohkem, saad tutvustada Eestimaad, koged vastutuse võtmist ja kasvamist iseseisvamaks ja otsusekindlamaks.

Kaua vahetusreis vältab?

Mõlemalt poolelt on soovituslik, et nädalapikkune vahetus ja eemalolek kodust annab hea võimaluse aktiivseks suhtluseks ja põgusalt saada tuttavaks kohaliku kultuuriga.

Mis see sisuliselt tähendab – elatakse teises riigis peres ja käiakse sealses koolis?

Üksikuid koolitunde oli võimalik külastada, kuid pigem on Itaalias kombeks luua vahetusreisi ajal gruppide uus omaette programm, kuigi tavapäraselt on seal koolitunnid pigem topelt tundidena ning kodutööd tuleb ka teha. Itaalias käivad lapsed koolis ka lau-

Nissikad kaaaslastega Itaaliast Haapsalu külastamas

päeviti, aga siis vaid kella 12-ni. Lõunasöök võetakse kodunt ise kaasa. Töötab ka puhvet, kuid see on meie mõistes äärmiselt tagasihoidlik. Sooja toitu lapsed kooli ajal ei saa. See ei paista itaalia lapsi häirivat, sest kõige olulisem ja toekam toidukord on tavaliselt õhtul kella 8 ja 9 vahel kodustega. Õpetajad liiguvad klassiruumist klassiruumi ning õpetajate toas on igal õpetajal oma isiklik lukustatav kapike. Nende koolis ei ole eraldi ekskursioone, vaid

selle asendusena toimuvadki neil juba üle kümne aasta õpilasvahetusprojektid.

Kuidas noorte valik tehakse, kes saavad minna?

Kuna sealne kool on gümnaasiumiealistele, siis meie poolt saavad õpilasvahetusprogrammis olla aktiivsed ja keskmisest paremini inglise keelt kõnelevad 8.-9. klassi õpilased.

Kui palju noori Nissi koolist on kogemuse saanud?

Nissi kool on väikese paik-

konna kool, klassid väga suured ei ole, kuid eelmisel aastal osales 15 õpilast ning sel aastal 11. See on päris suur hulk õpilasi, lisaks on kokku 5 õpetajat käinud kaasas.

Kuidas sellised reisid finantseeritud on?

Eesti poolt maksab pere lennupiletid ja kui oleme Itaalias, siis sealne pere katatab kõik kulud (v.a õpilase enda isiklikud sisseostud jne). Itaalia kool ise ei panusta, kõik on vanemate

kanda, kuid itaallaste pered on kokkuhoidvad ja õpetajad saavad väga palju toetust vanematelt. Meil on ikka kooli toetus üldise programmi läbiviimise osas täielik.

Mitu korda itaallased siin on käinud?

See on meie teine aasta.

Kas vahetusõpilastele on kodud leitud Nissi peredes?

Nissi peredest saame rääkida vaid ülivõrdes, sest ka meie enda lapsevanemad mõistavad, et selline kultuuri-, keele- ja reisikogemus on nende lastele väga oluline. Nissi pered on äärmiselt vastutulelikud ja mõistvad, ülihea koostöö on olnud.

Kes ja kuidas on siin meie pool vahetusõpilastega veel seotud? Mida nendega ette võetakse?

Kõik algab meeskonnatööst ja endale tunnistamisest, et see miski on vajalik, vajalik eelkõige meie enda lastele. See on väljakutset pakkuv kogemus, sest meeskond, kes on õpilasvahetuse programmiga seotud, teeb seda põhitöö kõrvalt ja *know-how* tuleb elukogemuse pealt. Räägime hästi palju omavahel läbi ja üksteise toetamine ja usaldamine on üliolulised. Sisuliselt kogu kool (alates koolitadist, majandusjuhatajast, kooli sekretärist ja lõpetades õpetajate ja juhtkonnaga) panustab vahetusprogrammi edukasse toimimisse.

Kevadtuuled Turbas „VabaHoog vol. 4“

Turba kooli õpilasesinduse ideest alguse saanud vabalava sündmus kolis kooli siseõuele ehk tuli ringiga koduhoovi tagasi.

ENELI ÕPIK
Turba kooli huvijuht

Sel aastal toimus vabalava Turbas kooli eestvedamisel neljandat korda. Kui eelmisel aastal tõmbas õpilasesindus MOMUs sündmusele sümbolsest joone alla, jäid kõrvu kõlama sõnad „Kaks ei jää kolmandata ja kui kolmas tehtud, kus siis see neljaski jääb...“.

Õpilasesindus on tänulik uuele juhile, kes kooli õppeaasta alguses vedada võttis. Kui direktor Veikko Kõrv kuulis huvijuhilt, et on olnud vabalava traditsioon, ei suutnud ta enam lahti lasta

mõttest, et selline sündmus peab jätkuma. Räägiti läbi kooli hoolekoguga, koguti mõttele toetajaid.

Kolmel aastal on toimunud sündmus erinevais paigus, et lisada ettevõtmisele atraktiivsust. Sel korral vaadati koolis ringi ja galerii aknast kooli siseõue avaneev vaade andis vastuse, kus sel korral sündmus teoks saab. Puudus vaid lava. Veikko Kõrv: „Siin koolis saad vaid mõtte kõva häälega välja öelda, kui järgmisel hommikul tuled ja juba teoks tehtud.“ Just niimoodi meeskonnaga töötati ja tänu majandusjuhataja Heimari töökatele kätele sai kooliõue puidust terrass.

Kuulutati sündmus välja ja 24. mail avas sisehoov end täies mahus kogukonnale – toimus kogukonnapäev noortega.

Oleme kindlad, et oleme hoiatud. Kui hommikune vihmane ilm vabaõhusündmuseks just lootusriikas polnud, siis õhtuks paistis päike. Lavale tulid Nissi

Trollid, Turba kooli ja Saue noortekeskuse noored. Et kõigest lavalt toimuvast aru saada, tuli olla tähelepanelik, sest õpetaja Sirje juhendamisel toodi lavale inglisekeelne näidend. Toimis ka hoolekogu korraldatud kohvik ja huviringid korraldasid töötube. Kohaletulnud said kokku panna

vooluringi, ehitada katapult, voltida kingikotti, teha seebimulle ja tassikooki ning kätt proovida lennusi-mulaatoril.

Saue noortekeskusest olid lavalt tantsutüdrukud, tehti näomaalinguid ja kõigil oli võimalus end proovile panna *slackline*-lindil. Noortekeskuse läbiviidud

küsitlus näitas kohtalaste arvamusel unistuste Turbast, kus said ühel lehel kokku erinevate põlvkondade mõtted, kas olulisem on rulapark või kergliiklustee. Unistamine sellest, et kooli keldrikorrus välja ehitatakse ja mahutakse Turba noortetoaga ühte majja, on kooliperele juba igapäevane. Unistada peab julgema, on meile elu ise näidanud!

Vabale hoole lisasid head muusikat rokiduo Tooneliised ja Keila noorteansambel Both Arms Broken. Pidu ansambli ja koduõue naasnud vilistlastega oli meeleolukas. Siinkohal tänud Jarmole, kes panustas koostöösse Maivel OÜ-ga, et kõik esinemised kvaliteetse helinduse saaksid.

Oleme väga tänulikud neile, kes meiega koos unistada julgevad: MTÜ Turba taaskasutus, MTÜ Turba haridus, Saue noortekeskus, Turba kooli hoolekogu, lapsevanemad ja noored.

Lasteparadiisis käinuid vihm ei heidutanud

Maikuu viimasel laupäeval Vanamõisas toimunud lasteüritust ilmataat just ei hellitanud.

Samas ei heidutanud pilvine ja sajune ilm kedagi, sai õppida tsirkusetrikke, osaleda võistlustel ja töötubades, vaadata etendusi. Kohal olid ka lastekeskse kaupmehed, miniloomaia loomad olid viluilmaselt reipad ja õhupallid mitut värvi

Foto: Virge Vahtra

Üleskutse osaleda 15. Eestimaa suvemängudel

12.-14. juulil toimuvad 15. Eestimaa suvemängud Tartus. Kavas on 12 spordiala, parimad omavalitsused selgitatakse kergejõustikus, jalgrattakrossis, orienteerumises, jahilaskmises CSP, discgolfs, pe-tankis, juhtide võistluses, meeste võrkpallis, naiste võrkpallis, mälumängus, tennises ja kõieveos. Rohkem infot veebiaadressil www.joud.ee. Kui sa soovid Saue valla võistkonnas kaasa lüüa, anna sellest palun varakult märku, hiljemalt 1.juuliks 2019, e-mailile timohallist@sauespordikeskus.ee.

Viivisevaba periood

Saue Vallaraamatukogus on jaanipäevani viivisevaba periood. Kasutage soodsat võimalust tähtaja ületanud raamatute tagastamiseks viivist tasumata!

Täname kõiki, kes õigeaegselt teavikud tagastavad.

Täitsa nagu suure tantsupeo tunne oli juures

See oli uhke vaatepilt, kui maikuisel teisipäevahommikul hakkas bussitäite ja gruppide kaupa valguma Laagri staadionile pisikesi tantsujalgu. Tuhatkond osalejat, õpetajat, pealtvaatajad – ehe ja siiras ja õnnelik hommikupoolik.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauevald.ee

Saue vallas traditsiooniks saanud lasteadeade tantsupäev on selge koha võitnud ka üle ühisvalla. Platsil on kollast ja punast ja sinist seeliku- ja püksitriipu, on vestikestega ja põlvpükstes poisikesi, on ühte masti pearätikuid, paar rukkilillepärja, plakatid ja rühmalipud. Õpetajadki puha rahvarõivis. See kõik loob ühtse ja oma tunde.

Tulevad kõige tillemad kolmesed, hoiavad kõvasti kaaslasel käest ja vaatavad pärani silmi toimuvat, kui rongkäigus sammutakse. Ja neljased, nemad mäletavad oma eelmise aasta tantsusammegi ja kibelevad staadioniserval end liigutama, kui need kõige pisemad püünele lähevad. Räägitakse, et tantsusamme mäletavad ka need, kes juba mitu aastat koolipinkigi nühinud, et see tunne on lihastesse lasteaia ajast sisse jäänud ja pesa teinud.

See tegelikult ongi kogu asja mõte. „Kui meie täna neid vanu eesti rahvatantse ei tantsi, siis kümne aasta pärast on need juba kadunud. Kui palju on maailmas rahvaid, kelle pärimus ongi kõik niimoodi haihtunud,“ teab tantsuõpetaja Mari Tomp.

Tantsupäev ise sai pisut rohkem kui kuus aastat tagasi Laagri lasteaia alguse

lihtsast tõdemusest, et lasteaia majades on nii ilusaid rahvarõivaid, majad ise täis vahvaid lapsi ja õpetajate

peades vanad rahvalikud lood ja seaded, et on lihtsalt vaja need kokku siduda ja midagi ägedat teha.

Ja äge see oli! Sel aastal seitsmendat korda juba, järgmisel aasta jälle.

Ühiselt veedetud aeg rikastab

Turba kooli lapsed õppisid arvestama noorematega ja väiksemad said uusi sõpru juurde.

TIINA UMBSAAR
Buratino rühma õpetaja

Elina Maris Lilleorg Turba koolist pakkus lasteaiaelastele lastele ja õpetajatele muusikalist naudingut enda loovtööga, mille teemaks oli muusikantund. Neiu tutvustas meile erinevaid pille: plokklööti, ukulelet ja klaverit.

Elina Maris püüdis avada ka laste jaoks uusi mõisteid nagu „sümfoonia“ ja „helilooja“. Esitusele tulid R. Pajusaare „Preili Pipar“, filmimuusikast „Tonight“ ja muusikast filmist „Videvik“. Lisaks veel „I Have a Dream“ „Mamma Mia“ muusikalist, „Laulvad kas-

Elina Maris püüdis avada ka laste jaoks uusi mõisteid nagu „sümfoonia“ ja „helilooja“.

sid“ „Memoryst“. Veel oli kavas Johannes Brahmsi sümfoonia nr 1 ja Blake Edwardsi „Roosa panter“.

Viimane oli lastele väga tuttav ja elati hoogsalt kaasa. Lõpulugu „Kauges külas“ ukulele saatel pakkus äratundmis- ja kaasalaulmisrõõmu. Väikesed lapsed said muusikaelamuse ja Elina Maris esinemiskogemuse võrra rikkamaks. Täna-

noort muusikut õrna kevadi- se kannikesekimbuga.

Buratino rühmas ootas kuldnokapuuri materjal pesakastiks saamist juba ammu. Kohalikus puiduettevõttes Puukoda töötav Saamueli isa tõi paar aastat tagasi materjali, et saaksime lastega pesakasti ehitada. Nüüd ühises uues peres kooliga oli lasteaialastel vahva võimalus seda tööd

teha koos Turba kooli 6. klassiga. Kooli poolt tuli lastele appi õpetaja Heimar. Väiksemad lapsed tutvusid erinevate tööriistadega: drellpuur, saag, mõõdulint. Koolilapsed said aga hinnata materjali, mõõta ja arvutada. Pesakastid jäid rõdu kaunistama ka meie õuepoole dekoratsioonina.

Jääme ootama uusi ühiseid tegemisi!

AEG	ÜRITUS	TOIMUMISKOHT JA AEG	KORRALDAB	KONTAKTID
02.05-30.06	Rändnäitus "Et rada ei rohtuks"	Riisipere kultuurimaja	Nissi kultuurikeskus	www.sauevald.ee/ nissi-kultuurikeskus
03.05.-13.06.	Laagri lasteaedade kevadnäitus	Laagri kultuurikeskuses	Laagri kultuurikeskus, Laagri lasteaiad	tel 679 6765, laagri@sauেকultuur.ee
11.06.	Taimetrüki töötuba	kell 17 Hüüru mõisas	MTÜ Hüüru külaselts	Eelregistreerumine info@huuru.ee
12.06.	RMK Tallinna Pargijooksude sarja jooksupäev ja orienteerumine	kell 17.30 Saue linna jaanituleplatsil	MTÜ Orienteeru-misklubi Nõmme	www.oknomme.ee
12.06.	Suvised jume-stuse koolitus	kell 18.30 Riisipere kultuurimajas	Nissi kultuurikeskus	Rebecca 5699 2595, repzuke@gmail.com Facebook: AegEndale
15.06.	Laagri kohvikutepäev	kell 11-16 kodukohvikud Laagris	Laagri kultuurikeskus	tel 679 6765, laagri@sauেকultuur.ee
15.06.	Mustkunstietendus "Kohvikutepäeva komejant"	kell 12 ja 14 Laagri Mustkunstiteatris	Mustkunstiteater	www.must-kunstiteater.ee
15.06.	Laagri kohvikutepäeva tasuta kontsert. Esinevad Kukerpillid	kell 18 Jõekääru pargis	Laagri kultuurikeskus	tel 679 6765, laagri@sauেকultuur.ee
16., 23. ja 30.06.	Laagri Kristliku Koguduse jumalateenistus	kell 12 Laagri kultuurikeskuses	Laagri Kristlik Kogudus	www.laagrikogudus.ee
16. ja 30.06.	Saue Kristliku Vabakoguduse jumalateenistus	kell 13 Saue kirikus	Saue Kristlik Vabakogudus	www.sauেকristlik-vabakogudus.ee
21.06.	Jaanituli Vanamõisas	kell 18 Vanamõisa vabaõhukeskuses	MTÜ Vanamõisa küla	www.vabaõhukeskus.ee
21.06.	Nissi kandi jaanituli	kell 18 Turba poetagusel platsil	Nissi kultuurikeskus	www.sauevald.ee/ nissi-kultuurikeskus
21.06.	Haiba jaanituli	kell 19 Haiba mõisa tiigi ääres	Kernu Rahvamaja	www.sauevald.ee/ kernu-rahvamaja
22.06.	Maidla jaanituli	kell 18 Maidla seltsimaja lõkkeplatsil	MTÜ Maidla külaselts	www.maidlakyla.ee
22.06.	Hüüru jaanituli	kell 19 Hüüru mõisa pargis	MTÜ Hüüru külaselts	www.huuru.ee
23.06.	Saue Kristliku Vabakoguduse võidupüha kontsert-jumalateenistus	kell 17 Saue kirikus	Saue Kristlik Vabakogudus	www.sauেকristlikvabakogudus.ee
23.06.	Võidupüha pargade asetamine Sauel	kell 18 mälestuskivile Saue kiriku juures	Saue Huvikeskus	www.sauෙhuvikeskus.ee
23.06.	Kiia küla jaanituli	kell 19 Väravavahi kinnistul	MTÜ Kiia Küla Noortekeskus	
23.06.	Tuula jaanituli	kell 19 Tuula küla jaanituleplatsil	MTÜ Tuula tutulus	www.tuula.ee
23.06.	Saue linna jaanituli	kell 21 Saue linna jaanituleplatsil	Saue Huvikeskus	www.sauෙhuvi-keskus.ee
25.06.	Saue valla MV orienteerumises	kell 16 Saue staadionil	Saue Spordikeskus, Nõmme OK, Saue Tammed	www.sauෙspordi-keskus.ee
26.06.	Saue Päevakeskuse väljasõit Vormsile	kell 8 Saue Päevakeskusest	Saue Päevakeskus	www.sauෙpäevakeskus.ee

CRONIMET
Eesti Metall OÜ

OSTAME KOKKU VANAMETALLI JA VANAPABERIT

Asume Tallinnas aadressil Vesse 7 ja Juurdeveo 25G

Platsid on avatud E-R 8:00-17:00

[WWW.CRONIMET.EE](http://www.cronimet.ee)

METSAKAVADE KOOSTAMINE

Metsakavad SA Erametsakeskus toetuse hinnaga:

10.- € metsamaa ha

hinnale lisandub käibemaks 20%

TAKO OÜ - metsakorraldustööde tegevusluba nr. KME000024

Tel. 5697 0664

info@metsamajandamiskava24.ee

1Partner

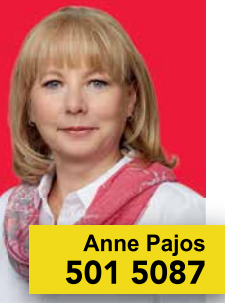
EESTI PARIM KINNISVARA-BÜROO

↑

MEIE TEEME TEHINGU!

Moonika Järvela
551 1081

Anne Pajos
501 5087

OST • MÜÜK • ÜÜR

HINDAMINE • INVESTEERIMINE

1KORSTEN

TELLI KUTSE-TUNNISTUSEGA KORSTNAPÜHKIJA JUBA TÄNA.

Juuli lõpuni soodushind, eramaja pühkimine 50€.

Töötan seitse päeva nädalas.

Helista 56004050 või kirjuta Info@1korsten.ee

Saue vallas saab avatud talude päeval nii vaimset tervendamist kui vasikale otsa vaadata

21. juulil toimub viies üle-eestiline avatud talude päev, kus külastajatele avavad oma ukсед erinevad talud ja põllumajandusettevõtted, nende seas ka kuus talu Saue vallas. Tegevusi jagub Tuula, Vatsla, Lehetu, Hingu ja Munalaskme küladesse.

SEPPAMI TALU
Munalaskme küla elulaadi- või hobitalu, loomakasvatus, maaturism
Programm
• Tutvustame külalistele Seppami talu loomi.
• Huvilised saavad tutvuda lauda, kanalaga ja metsalaagri raames ehitatud laagriplatsidega.
• Lastele on olemas mänguväljak kiikede, ronimisredelite, ronimiskõite jm erinevate täpsust ja tasakaalu nõudvate atraktsioonidega.
• Peremees paneb suitsuahju ja grilli sooja.
• Kodukohvikust saab osta koduseid kanamune, koduleiba, vinnutatud veiselihasnäkke, mett, lindude sulgi jm talutooteid.
5615 2902
info@seppamitalu.eu

KAINA TALU
Vatsla küla lihavesikaskasvatus
Programm
• Kodukohvik.
• Kaaluloterii – külastajatel on võimalik ennustada veise kaal õhtusel kaalumisel.
• Lasteala avatud 10–17.
• Traktori hop in-hop out safari.
• Vorstipunkt, võimalik kaasa osta talu toodangut.
• Heina või silo demo, toimub, kui ilm võimaldab ja ajad võivad muutuda olenevalt ilmast.
• Pildistamise koht - talupäeva külastamise jäädvustamiseks temaatiline kohake.
• Turnimisala.
53416779
andrus.kimask@promeco.ee

KALAOJA TALU / HOBUTEENUSED OÜ
Hingu küla, Kalaoja talu hobusekasvatus, hobuteenused sh ratsamatkad ja -trennid
Programm
• Igall täistunnil perenaise juhendamisel talututvustus
• Saab paitada hobuseid, ponisid, lambaid ja teisi taluloomi.
• Ratsutamine suurtele ja väikestele
• Saab jälgida ratsutamistrenni
• Kohapeal õnneratas ja avatud kohvik
• Lastele batuut
Tasuta: talukülastus kõigile, esimene ring ponisõitu lastele
Tasulised: pikem ratsutamine suurtele ja väikestele, kohvik, õnneratas ja batuudikasutus.
5695 7425
hobuteenused@gmail.com

SASSA TERVENDUSTALU
Vatsla küla, Sassa talu elulaadi- või hobitalu, vaimne tervendamine
Programm:
• Tasu eest (100 eurot, kuni 3 inimest edasi 30 eurot

inimene, korraga maks 6 inimest) võimalik tellida ca tunni kestev saunas toimuv taassünnirituaal.
• Tasuta võimalik saada hinge armastusekanalite avamist ja energiakeha puhastust rituaalil hiies auva altari juures.
5649 8508
laisk@sassatalu.ee

TUULA KÜLA MEELTEADE LASTE JA VIILJAPUUAIA TALU
Tuula küla, seltsimaja laste meelte teraapia läbi ilu- ja tarbeteimed ning erinevate tegeluste
Programm
• Meelte tajumine tunnetusaia.
• Meisterdamistek.
• Pannkoogitell.
• Ratsutamine.
• Piknikuplatsid.
• Kodune õhkkond.
5341 6827
kyllivapper@hotmail.ee

SAIDAFARM
Lehetu küla mahepõllumajandus, piimakarja kasvatus, piimatööstus
Programm
• Kuulame selgitusi, näitame videoid mahepõllumajandusest, mahetoidust.
• Külastame meiereid, vaatame lehma, mullikaid, pulli, vasikaid, põllutehnikat, töökoda.
• Kultuuriprogramm.
510 8866
helve@saidafarm.ee

3 PRAKTILIST NÕUANNET AVATUD TALUDE PÄEVAKS

- Tutvu eelnevalt talude programmidega. Nii saad endale kõige huvipakkuvad kohad välja valida ja külastada neid kellaaegadel, kus programmis on sinu pere jaoks kõige põnevamad tegemised. Ole kena ja pea kellaaegadest kinni.
- Riietu nii, et farmielu su tuju ei rikuks. Loomakasvatustes on ikka omad iseloomulikud lõhnad – arvesta sellega ja riietu vastavalt. Vihmase ilma korral võta kaasa kummikud ja vihmariided.
- Ole kena ja järgi vastuvõtjate juhiseid. Sa tuled ju taludesse ja põllumajandusettevõttesse külla. Kui liikumiseks lubatud alad on eraldi märgitud, siis pea neist kinni. See võib olla vajalik sinu enda, su laste, aga ka talu loomade turvalisuse huvides.

PILET AINULT 5€!

MUSTKUNSTITEATER
IMED ON REAALSUS, USKUMATU ON VÕIMALIK

Kohvikutepäeva Komejant

LAAGRI KOHVIKUTEPÄEVA ÜLINALJAKAS ERIETENDUS

15.06.19 KELL 12:00 JA 14:00

PILETID OSTA ETTE KODULEHEL:

WWW.MUSTKUNSTITEATER.EE

JUMALATEENISTUSED SAUE KIRIKUS

16. juunil kell 13
Teenistust juhatab ja jutlustab Raivo Kaustel Piibli teksti loeb Evi Tatarlõ

23. juunil kell 17
VÕIDUPÜHA KONTSERT-JUMALATEENISTUS SAUE KIRIKUS
Juhatab Erki Kuld. Muusikaga teenib Nissi ja Saue koguduse ühendkollektiiv. Kell 18 pargade panek mälestuskivi juures, järgneb kohvilaud kirikus.

30. juunil kell 13
Teenistust juhatab ja jutlustab Vahur Utno Piibli teksti loeb Liia Lumilaid

Palve ja osadustund igal kolmapäeval 19:00

Sauele orienteeruma!

25. juunil toimub neljandat aastat järjest Saue orienteerumise tervisetisipäevak, kuhu on oodata 500 osalejat! Seekordse teisipäevaku etapi tööme Sauele, kuna Saue on osalejate huvi orienteerumise vastu jätkuvalt suur ja soovi avaldasid kohalikud elanikud.

Teisipäevakul leiavad sobiva distantsi nii tipud kui ka liikumisharrastajad, oodatud on igas vanuses osalejad, eelkooliealistele lastele on tillurada. Üritus on mõeldud kogu perele. Kavas orienteerumine ja rattaorienteerumine. Soovijatele juhendajaga orienteerumisõpetus. Orienteerumisrajad valmis- tab ette tuntud rogainide korraldaja Veikko Tamlak.

Start on kõikidele soovijatele avatud kell 17-19.30 Saue gümnaasiumi kõrvalt. Lisainfo veebilehelt www.oknomme.ee Tervisetisipäevaku toimumist toetavad Tallinna linn, Saue vald, Eesti Orienteerumiskiit, Mayeri Industries AS, RMK.

Teisipäeval 25. juunil kell 16.00

Saue Spordikeskus korraldab koostöös Nõmme OK ja Spordiklubi Saue Tammedega

SAUE VALLA MEISTRI-VOISTLUSED ORIENTEERUMISES

Saue staadionil

Registreerimine kuni 20. juuni (märkida võistleja nimi, sünniaeg, elukoht, SI-kaardi number): Rainer Kukk +372 53334160 raika.kukk@gmail.com

Eelregistreerimisel kuni 20.06.2019 on osalemine tasuta

Parimaid autasustatakse medalitega. Täpsem info: www.sauespordikeskus.ee

TUULA JAANITULI

23.06.2019 KELL 19.00

TANTSUKS MÄNGIVAD JANE & RENE

ÕNNELOOS JA MÄNGUD NII SUURTELE KUI VÄIKESTELE

ÜRITUST KORRALDAB MTÜ TUULA TUTULUS

Maidla küla Saue Vald

22.06.2019 kell 19:00

Maidla Seltsimaja lõkkeplatsil

JAANITULI

RESPEKT

Kohapeal rodeohärg, sumo ja palju muud põnevat nii suurtele kui väikestele! Lastele esineb Eesti Lasteteater etendusega "Seitsme maa ja mere tagant".

PILET: 5€ KUNI 12A TASUTA ARVELDAMINE SULARAHAS

Toitlustab Pai Pagar

Korraldaja: MTÜ Maidla Külaselts mitt.margit@gmail.com

20. JUUNIL

ELLAMAA RAHVAMAJA JUURES KELL 19.00

ELLAMAA JAANIK

TANTSUKS MÄNGEB AUDRU JÕELAEVANUSE PUNT

Haiba jaanituli

Tiigi ääres

21.06.2019 kell 19:00

Võistlusmängud - auhinnad

Batuut lastele

Saab osta sööki-jooki

Piknikukorvi võib ka kaasa võtta

Peo tõmbab käima ansambel MaMa

22. juunil kell 21.00

LEHETU KÜLA JAANITULI

Tantsuks mängib ansambel Ma&W

- Mänge viib läbi Mare Taar
- Puhvetit peab Delis Catering
- Korda hoiab 1Print Security
- Mängud ja võistlused
- Auhinnad

Üritust korraldab Lehetu Külaselts Saue Vallavalitsuse toel

23. juunil Saue linnas

Võidupüha

Kell 17 jumalateenistus Saue kirikus

Kell 18 asetame pärjad Eesti vabaduse eest langenute auks Saue kiriku mälestuskivi juures

Tule laterna või küünlaga, et läita oma pere jaanilõke presidendi siudatud võidutulest!

Jaanituli

Süütame lõkke kell 21

Tantsuks mängib pop-folk ansambel Krunks More

Õhtut juhib Tõnis Milling

Tulekul pargijooksude sarja etapp Saue!

Üritus toimub Saue tammikus, start ja finiš Saue laululava juures 12. juunil.

Pargijooks on üheksateistkümnest osavõistlusest koosnev rahvaspordisari, mille raames saab nii orienteeruda kui joosta, on neli erineva raskusastmega orienteerumisrada nii algajatele kui ka kogunud orienteerujatele (lühike 1,4-1,8 km, keskmine 2,5-3,5 km, pikk 4-6 km ja valikorienteerumise rada). Samuti on tähistatud jooksurada: pikkus 5 km, kooliõpilastele 1,7 km ja tillurada 300 m eelkooliealistele lastele. Üritused toimuvad aprillist kuni septembrini kolmapäeviti. Start on kõikidele soovijatele avatud kella 17.30 -19.30

Saue etapi stardis võimalus kõigil saada jooksu- ja orienteerumisalast juhendamist.

Lisainfo www.pargijooksud.ee.

Tallinna pargijooksu toimumist toetavad Tallinna linn, Saue linnavalitsus, Kohila vald, Maardu Linnavalitsus, Kultuurkapital, Mayeri Industries AS, RMK, Odlo Eesti AS, Monkey Sport OÜ ja teised toetajad.

21. JUUNI

VANAMÕISA VABAÕHUKESKUSES

JAANITULI

JUSTAMENT NANCY

WWW.VABAÕHUKESKUS.EE

NISSI KANDI

JAANITULI

TURBA POE TAGA PLATSIL

21. JUUNIL KELL 18.00 - 02.00

19.00 TSIRKUS KOOS PONI JA KOERTEGA

20.00 ORIENTEERUMINE JA OSAVUSMÄNGUD LASTELE

20.00 RAHVATANTSIJAD Riisipere Memmed ja Taat, Turba Tantsupistik, Haspel

21.00 OSAVUSMÄNGUD SUURTELE

21.45 LÖKKE SÜÜTAMINE

22.00 ANSAMBEL KOMPASS

MEESKOND

ÄÄSMÄE JAANITULI

22. JUUNI

MUUSIKA-TANTS-LAUL-SÖÖK JOOK-NALLI-NAER-SÕBRAD

Ääsmäe Külaplatsil

Algusega 20:00

Viljo Tamme bänd

Siskiyousingers USA-st

Jaanimängud

Air Jump

Üritus kõigile tasuta

SNAX BOX

Kukerjillid

JÕEKÄÄRU PARGIS LAAGRIS

15. JUUNIL

18.00

Laagri kohvikutepäeva aftekas, kallid kaasa ja kontserdile TASUTA!

VANAMÕISA

vabaõhukeskus

www.vabaõhukeskus.ee

108 kell 20.00

Jaagup Kreem akustiline live

17.08 kell 10.00

Vanamõisa käsitöölaad, peaesinejad 2 Quick Start ja ja "Rahvabänd 2018" võitja Nedsaja Küla Bänd

PILETILEVI

TEENUS
SAUE LOOMAKLIINIK. Avatud E-R 15.00-19.00. L, P suletud. Telefon 6003382, info@sauekliinik.ee. Väl- timaks asjatut ootamist, palume kliiniku telefonil aeg ette registreerida! Koduvisiidid.

LANGETAME ja HOOLDAME PUID just Teie piirkon- nas. Leiame koos lahenduse! Meid saab kätte 56263857. www.puumehed.ee

Väljaõppinud puudelangatjad lõikavad parima hinnaga ohtlikke puid ja teeme puude hoolduslõi- kust. Puude üldseisundi hindamine ja konsultat- sioon on tasuta. Tel 51 33 458, info@ohtlikpuu.ee, www.ohtlikpuu.ee

Aia-, värava-, tõstuke ja automaatika lahendu- sed parima hinnaga Eestis. Kvaliteetne liugvärava komplekt kuni 4 m avale 1595 eurot. Tiibvärava komplekt kuni 5 m avale 1150 eurot. www.koduvä- rav.ee, tel 5895 8809, info@koduvärav.ee

ARBORISTI TEENUSED. Ohtlike puude raie, puude hoolduslõikus, hekkide hooldus, kändude freesi- mine, raietenused, võsanitmine, puude istuta- mine. WWW.PUUKIRURG.EE, info@puukirurg.ee, 3725057786.

Liuguksed ja garderoobid. Hinnad soodsad. Garan- tiid. Tel: 50 290 75; e-kiri: liuguksed@kallion.net

Õhk-õhk-, õhk- vesi-, ja maasoojuspumpade paigal- dus üle Eesti. Küsi hinnapakumist! www.termoklii- ma.ee 56308014

Korstnapühkimistööd (nõuetekohane akt). Tel 5040875.

Korstnapitside ehitus. Tel 55579399

Lõikan hekki, trimmeriga pika rohu ja heina niitmi- ne, saetööd aias. Tel. 55547291

Fekaalivedu, kogumiskaevude tühjendus! Helista ja küsi pakkumist. Tel 53 468 430

Väikeveod kuni 2 tonni. Kohaleveoga liiv, muld, kil- lustik, sõnnik, turvas, asfaldipuru, betoon. Tel. 50 92936

Teostame kaevetöid miniekskavaatoriga. Tel: 56393588. www.väikeekskaator.ee

Teostame muruniitmis-, trimmerdamis-, ja võsalõi- kamisteenust. Hinnad soodsad. Võta julgelt ühen- dust. Tel 53 33 55 44, fmhaldus@gmail.com

Haljastustööd, tänavakivide paigaldus ja ehitus- tööd. Mob 58439879, www.sakuehitus.ee.

Katuste kõrgsurvepesu ja värvimine (plekk, kivi, eterniit). Fassaadi survepesu ja värvimine. Täna- vakivide puhastus. 56 241 509 Andres

Ehitise audit 1-nädalaga - eaudit.ee@gmail.com, 56 847 855.

Aitame Sinu ehitised seadustada, taotledes kiirelt ja organiseeritult kasutusload. Võta ühendust tel 5047136 või info@flareme.ee

Viime TASUTA ära teie vanaraua (pliidid, vannid, to- rud, pesumasinad jne). Tel 55541036.

Pinnasetööd 8t ekskavaatoriga, www.kiirkaevaja. ee, 5073923

ARHITEKT. Teen ERAMAJA projekte, ka tagantjäre- le, laiendamine, jm. Hind ehitusloani 1200 –1500. 58319789 aare.keel@gmail.com

KINNISVARA
OÜ ETEST PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

Ostan Garaažiboksi! Kõik pakkumised on teretul- nud ! Tel 5787 8287

OST/MÜÜK
Pakume Eestis toodetud kvaliteetset puitbriketti ja pelletit. Müüme ka väikseid koguseid. Info 55597572

Pere ostab sõidukorras sõiduauto, võib olla ka ilma ülevaatuseta. Kuni 1400 €. Ilusvalgus@gmail.com, tel 58190200.

Sõidukite kokkuost (auto, buss, veok, haagis, tehni- ka). Tel 55678016

MÜÜME liiva, mulda, kruusa, killustikku ja pakume kallurteenust. Mob 5295909, www.kallur24.ee.

MULD, LIIV, KILLUSTIK, KRUUS, FREESASFALT + trans- port. 53953788

Müüa soodsalt Keila vallas Aarnamäe karjääris lii- va, sõelutud ja sõelumata mulda transpordivõima- lus. Tel. 56 564 103, e-mail pallemmer@gmail.com

Liiv, killustik, sõelutud põllumuld, haljastusmuld, kasvuhoonemuld, freesasfalt kohaleveoga. Hea lä- bivus ja manööverdusvõime. Tel. 5079362

Auto ost. Ostan igas seisukorras sõiduautosi ja kaubikud ka remonti vajavaid. Tel 53654085, skam- pus@online.ee

TÖÖ
40a. ehitusmees otsib lisatööd. Teostan nii sise kui välistöid. 56140983

AUTOTEHNIK-MEHAANIK. Kui Sul on huvi ja tead- mised autoehitusest, siis ootan Sind kandideerima. Ametikoht on põnevaid väljakutseid pakkuv ja häs- ti tasustatud! Töö asukoht Keila lähedal Kumnas. Võta ühendust +372 502 8725, meeli@bennett.ee

MAJAHOIDJA tootmishoonetes. Pakume mitmeke- sist ning tasuvat tööd usaldusväärsele ja tegusale inimesele. Töökoht Keila lähedal Kumnas. Helista ja küsi lisa +372 5281437!

Pakume tööd koduabilisele Ääsmäel. Palk kokku- leppel. Info 56986021, Guido

Pakume tööd koduabilisele Ääsmäel. Palk kokku- leppel. Info 56986021, Guido

Erimell AS otsib oma kollektiivi asjalikku ja aktiivset müügiassistenti. Asume Saue, Sooja 4a. Tegeleme õlide ja autokaupade hulgimüügiga. Huvi korral võtke ühendust tel 5019 836 või info@er- imell.ee. www.erimell.ee

Jõgisoo Forellipüük pakub suvehooajaks tööd (mai-august) klienditeenindajale ja kalameistrile. Väljaõpe kohapeal. Töö sobib ka üliõpilasele. Info 509 7333, 505 4350.

Saue Auto AS kollektiiv avaldab kaastunnet omastele

UUTO JUGALA

surma puhul

Mälestame head sõpra ning avaldame kaastunnet Tiinale ja lastele

Abikaasa ja isa

UUTO JUGALA

lahkumise puhul

Koolivennad Tihemetsa tehnikumi päevilt

Südamlik kaastunne kallile Elgi Kiisale armsa abikaasa

ANTO KIISA

kaotuse puhul

Piret ja Marje peredega

Aeg annab, aeg võtab, aeg mälestused jätab...

Südamlik kaastunne Tiina Jugalale, laste ja lastelastega

UUTO JUGALA

kaotuse puhul

Palgi tänava elanikud

Südamlik kaastunne Elgile abikaasa

ANTO KIISA

lahkumise puhul

Endised töökaaslased Harju EPT Remondi Tehnoloogia Büroost

AUTODE KOKKUOST!

Ostame kõiki sõidukeid ja töömasinaid!
Võib pakkuda remonti vajavaid ja seisvaid masinaid!
Ei pea olema arvel, ülevaatus ei kindlustust!
Pakkuda võib kõike! Kuulutus ei vanane!

TEL. 5457 5055

Südamlik kaastunne Tiinale, kallil abikaasa

UUTO JUGALA

kaotuse puhul.

Naabrid Pärnasalu kodust.

Kallis Tiina perega, südamilik kaastunne abikaasa, isa ja vanaisa

UUTO JUGALA

lahkumise puhul

Saue Naisselts

Saue Päevakeskuse soome keele rühm avaldab kaastunnet Elmar Olupile venna

ENNO OLUPI

11.02.1939 – 25.05.2019

surma puhul

Mälestame head kolleegi

UUTO JUGALAT

Südamlik kaastunne abikaasale, lastele ja lähedastele

Endised töökaaslased Harju EPT Remondi Tehnoloogia Büroost

Kallist onupoega

AADU ARULO´D

27.01.1942-26.05.2019

Mälestab onutütar Aino perega

Aadu puhkab nüüd Nissi kalmistul

 Lembitu Lilleaed

SUVELILLED, AMPLID JA TAIMED

kasvatamine ja müük

E-L 9 - 20 P 9 - 15

Kuuse 9, Laagri Tel 56508860

Suvised tennise LINNALAAGRID 5-12. aastastele

 Laagri Tennisekeskuses

 Iga nädal T-N kell 10:00-16:00

 Tasu: 85€/vahetus või 40€/päev

1. vahetus: 25.06-27.06	4. vahetus: 06.08-08.08
2. vahetus: 16.07-18.07	5. vahetus: 13.08-15.08
3. vahetus: 23.07-25.07	6. vahetus: 20.08-22.08

Päevakava:

10:00 - tennis

11:30 - paus

12:00 - üldfüüsiline

13:15 - lõuna (soe toit)

14:00 - matk/orienteerumine/viktoriin/mängud

14:45 - tennis

 Linnalaagrit viivad läbi Laagri Tennisekooli treenerid

Registreerimine kuni vahetusele eelneva nädala reedel kell 15:00 eerika.bekker@laagritennis.ee

LAAGRI LOOMAKLIINIK

ASUME LAAGRIS VAE 2/1

TEL. 5507267

WWW.LAAGRILOOMAKLIINIK.EE

ESINDUSLIK KONTOR VAID 150 € KUUS

HINNAS SISALDUVAD KÕIK KOMMUNAALKULUD, PARKIMINE, 24/7 LIGIPÄÄS, WIFI, PRINTIMINE, KOHV JA NÕUPIDAMISRUUMID

KAHTLED VEEL? TULE TASUTA PROOVIAJALE!

WWW.HAMMERHUB.EE

Vabaduse pst 174b, Tallinn (Manta Maja)

Masinaehitus ettevõtte Sami AS võtab tööle:

- MÜÜGIESINDAJA
- Keevitaja
- Keevitusroboti operaator
- Lukksepp-abitööline
- Painutuspingi operaator
- Laooperaator

Täiendav info ja kandideerimine:

- Telefonil 5197 6863
- e-posti aadressil: sami@sami.ee

Address: Tule 20, Saue linn 76505, Saue vald

WWW.SAMI.EE

-0%

HEAD HINNAD!

Juuni 2019 a.

Saue Kaubakeskus
Kpl. Turba
Kpl. Nissi
Kpl. LaitseMayeri süütevedelik HOT
piirituse baasil 1 L

-17%

~~1,79 €~~ 1,49 €Mayeri süütekubikud HOT
ökoloogilised 32 tk pakis

-24%

~~0,99 €~~ 0,75 €Mustikamarinaadis grill-
liha 500 g Rakvere

-22%

~~4,59 €~~ 3,60 €
7,20 €/kgToored grillvorstid
lambasooles 500 g VK

-32%

~~4,39 €~~ 2,99 €
5,98 €/kgVilma Juubeli tordipulber
täisterajahuga 450 g

-36%

~~1,49 €~~ 0,95 €
2,11 €/kg

Croissant võiga 360 g

-30%

~~2,69 €~~ 1,89 €
5,25 €/kg

Ja veel palju häid pakkumisi kauplustes kohapeal

www.keilaty.ee

TEHNIKAKESKUS.EE
müük • hooldus • remont • rent

AIA- JA METSATEHNIKA

Husqvarna Cub Cadet
STIHL ECHO
JOHN DEERE TIGA

Tel 51 900 402 Keila kauplus
www.tehnikakeskus.ee

LAHEPERE
KINNISVARA OÜ

SINU EHITUS- PARTNER SAUE VALLAS

**EHITAME JA
RENOVEERIME:**

- ✓ Eramajad
- ✓ Vundamendid
- ✓ Aiad ja terrassid
- ✓ Vee ja kanali-
satsioonitrassid

Lisaks ehitusalased
konsultatsioonid ja eelarved.

VÕTA ÜHENDUST ja küsi lisa!
+372 510 1116
info@laheperekv.ee

www.laheperekv.ee

Frens
atering

Maitseelamus
vaid mõne hiirekliki
kaugusel

www.pood.frens.ee

Väestustelade elu

KÕIK MATUSETEENUSED KEILAS

Eesti soodsaim tuhatsumatus, kabel, peilalaud,
ööpäevaringne lahkunu transport

Memoris
Krematoorium ja matusebüroo

Keila Pargi 30 • TASUTA LÜHINUMBER 16200 • www.memoris.ee

KAARDID ENNUSTAVAD

Tel 900 1727 • 24 h

Hind 1,09 €/min
Sooduspakkumine: www.ennustus.ee
Kätelt ennustamine veebis:
www.hiromantia.eu

AIAD - VÄRAVAD

www.aiad-varavad.ee

- Aiachitus
(puut, paneel- ja võrkaiad)
- Väravate paigaldus
(jalg-, tiib- ja liugväravad)
- Väravaautomaatika
(müük / paigaldus / hooldus)

info@aiad-varavad.ee
tel: 59 18 00 20

OÜ SINITIIVIK GRUPP

Teostame vaipade puhastust
villa, sünteetiliste, kaltsu ja
narmasvaipadele.

Transport uksest ukseni tasuta!
55 917 562

— Quality since 1976 —
KORIKS
FIIBER

Koriks-Fiiber OÜ on peamiselt ekspordil põhinev tootmisettevõtte, mis on asutatud 2003. aastal. Peamiseks tegevusalaks on klaasplasttoodete tootmine, mille puhul on meil juba 40-aastane kogemus. Täna sel päeval toodame põhiliselt kümblustünne (klaasplastist, akrüülist, puidust) ja ahjusid, mille ekspordime suuremalt jaolt Soome ja Rootsi. Kuid tegutseme ka koduturul ning kasvame ja areneme pidevalt. Meie ettevõttes on kõik töötajad väärtustatud ja meil on mõnus ning sõbralik õhkkond.

PAKUME TÖÖD KLIENDIHALDURILE

TÖÖ KIRJELDUS:

- Müügiesakonnast ja edasimüüjatelt e-posti teel laekuvate tellimuste vastuvõtmine (soome- ja eesti keeles)
- Töökäskude vormistamine tootmisse (eesti keeles)
- Igapäevane suhtlus müügiesakonna ja tootmise vahel, tehnilistele küsimustele vastamine
- Valminud toodetele transpordi organiseerimine
- Muu tellimustega seotud asjaajamine kontoris

NÕUDMISED KANDIDAADILE:

- Hea eesti ja soome keele oskus
- Arvuti kasutamise oskus heal või väga heal tasemel
- Hea suhtlemisoskus ja motivatsioon häid kliendisuhteid hoida ja luua
- Kasuks tuleb kogemus müügitöö ja logistika valdkonnas
- Hästi arenenud tehniline mõtlemine

ETTEVÕTE PAKUB:

- Enesetäiendamise võimalusi
- Konkurentsivõimelist palka
- Stabiilset tööd
- Sõbralikku töökollektiivi
- Mugavat ja kaasaegset töökeskkonda

CV saata hiljemalt 30. juuniks aadressile markus@koriks.ee

SUUR JAANILOOS

Osta 3. - 23. juuni Rõõmu Kaubamajast üle 30 euro eest kaupu ja osaled keraamilise söe grilli loosis. Iga ühekordse 30 eurot või rohkem ostu eest saab ühe loosikupongi.

3.-23.06.2019

Peaauhind on keraamiline KAMADO MUSTANG söe grill.

Lisaloosis on 3 suvist komplekti: laud ja 2 tooli, mis leiavad uue omaniku 7., 14. ja 21. juunil.

RÕÕMU KAUBAMAJA

LISALOOS

3 x

JUUNIKUU SOODUSPAKKUMISED RÕÕMU KAUBAMAJAS:

Pann TIROSS
marmorkattega
sügavus 6cm

Ø24cm -32.50- **20.90**
Ø26cm -35.90- **22.90**
Ø28cm -38.50- **27.90**

Suitsutuskast
MUSTANG

-34.50- **29.90** -13%

Grillsüsi
PÖRGUPÕHJA 25L

4.90- **3.99** -20%

Latern
LYDIA

10.90- **6.90** -37%

Grillrest BBQ
MUSTANG (210648)

7.50- **5.90** -21%

Teryaki grillribid
eelküpsetatud 900g
RANNAROOTSI

9.90- **5.99** -39% 6.66/kg

Laste toorvorstikesed
450g RANNAROOTSI

3.90- **2.69** -31% 5.98/kg

Koduviiner 500g
MAKS JA MOORITS

1.49- **0.99** -34% 1.98/kg

Eesti juust
500g

4.39- **2.89** -35% 5.78/kg

Või 200g
TERE

2.29- **1.59** -30% 7.95/kg

Metsapähkel 250g
PÄHKLINÄPP

4.90- **2.99** -39% 11.96/kg

Himaalaja roosa
lauasool 1kg

1.99- **1.29** -35%

Kikerherned 400g
SUNFOOD

0.69- **0.49** -29% 1.22/kg

Tomatiketšup 1kg
FELIX

2.75- **1.89** -31% 6.63/kg

Dražee 140g
-kohviuba tumedas šokolaadis
-metspähkel kolmes šokolaadis

2.99- **2.39** 17.07/kg

ja lisaks palju teisi pakkumisi!

www.keilaty.ee

Haapsalu mnt 57b, Keila

HELIKILLUD JA KEHAKEERUTUSED:

11.00 Valla(hullu)maja puhvetis Agar & Ogar
 11.00-13.00 Alliku Lustikohvikut külastab Lotte
 11.30 Laagri kooli rahvatantsijad kohvikus Mekk & Viht
 12.00 ekskursioon Peeter I merekindluse roodu-
 varjendisse, korraldab kohvik Nahkhiire Nosila
 12.15 Valla(hullu)maja puhvetis Agar & Ogar
 12.30 meesansambel Vikero Vahva Kahveli
 mullihoovis
 12.30 Markus Lehtsalu ja Gethe Maria Eljas Zelleri
 tänavatoidu kohvikus
 12.45 rahvamuusikud kohvikus Leegitsev Porgand
 13.00 Ingel Mikk ja Frank Pintsaar Ko(i)du Gourmet's
 13.15 rahvatantsurühm Piigad ja Sõnnid kohvikus
 Leegitsev Porgand
 13.30 Valla(hullu)maja puhvetis Agar & Ogar

14.00 ekskursioon Peeter I merekindluse roodu-
 varjendisse
 14.00 esineb Kate kohvikus Mekk & Viht
 14.00 Markus Lehtsalu ja Gethe Maria Eljas Zelleri
 tänavatoidu kohvikus
 14.15 rahvatantsurühm Laagri Leegid kohvikus
 Leegitsev Porgand
 14.30 Vikero Lembitu lilleaia kohvikus Saiake ja
 Koogike
 15.15 Jurmala 73 kohvikus Leegitsev Porgand
 15.30 MyDance tantsulapsed Spordiisus
 18.00 Kukepillid Jõekäärus pargis

KOHVIKUD KELL 11-16

- Valla(hullu)maja puhvet (Veskitammi 4) M,L,N,T
- Külaplatsi kohvik (Jõekäärus park) M,L,G,J,E,A
- Koru kohvik (Koru põik 3) W,T,L
- Laagri Bistroom Hammerjack (Vae 4) S,P,A
- Karamelle šokolaadiköök (Veskitammi 8A, kultuurikeskuse pargis)
- Zelleri Tänavatoid (Veskitammi 8 kultuurikeskuse terrassil) W,B,M,L
- Leegitsev Porgand (Teemandi pargi promenaadil jõe ääres) M,K,S
- Kultra Hoovikohvik (Veskitammi 8) M,L,V
- Meie kohvik (Veskitammi 3) P
- Hakuna Matata (Männimetsa tee 39) S,L
- Pidu ja Pillerkaar (Sae 1) G,B,S,J,L,N,K

- Sandwich Studio JES (Samblajuure 1/4) G,J,L
- Vesiroosi grillikohvik (Vesiroosi 14) G,L
- Karavantsik (Samblajuure 17) W,K,E,L
- Toitkond (Veskitammi 14) G,L,P
- Redise kogukonnaaia kohvik (Redise 2 hoovis) B,P
- Tuleviku kohvik (Tuleviku 3) L,T,N
- Spordiisus (Veskitammi 22) L,M,V
- Vahva Kahvel Mullihoo (Selleri 13/3) L,M,J
- Valge Lõvi (Selleri 13/4) L,V,M,T
- Hennakohvik Golden Hour (Selleri 13/2) L,M,N
- Lembitu lilleaia kodukohvik Saiake ja Koogike (Kuuse 9) M,V,L
- KOSSIK-KOSSIK-PÖMM (Vae 22)
- Ko(i)du Gourmet (Koidu küla pargiala) B,L,M,S,G
- Alliku Lustikohvik (Uuetoa tee 7, Alliku) L,M,A
- Jalgrattakohvik (Käokeele tee 16, Alliku)
- Raju Hunt (Udu 10-1) J,M,B,L,V
- Mekk ja Viht (Rästiku 8) M,K,L, E,T
- Vanasilla kohvik (Vanasilla tee 10A) M,S,L
- Segasumma kohvik (Vanasilla 7b/3) L,P
- Käpp ja Käsi (Nõlvaku 9a) E,W,L
- Nahkhiire Nosila (Vanasilla 74 kõrval) L
- Mustkunstiteatri kohvik (Veskitammi 3)
- Hoovikohvik JOIK (Tänassilma tee 27)
- MUSI kohvik (Pilliroo 36B) G,B,S ainult 14.06
- Kohvik Killuke Prantsusmaad (Pärnu mnt 541 City Motors) A,M

Tähised: I- Infopunkt L- lastega M-muusika S-supp K- kala B-burger V-vahvlid G- grill P-pannkook W-vegan N-näomaalingud T-töötuba J-jäätis E-koertega A-autod ■ EELKOHVIK ● JÄRELKOHVIK

